

FİKİR PEREST

Fikir, Sanat ve Edebiyat...

SAYI 32 MART 2022

*Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
dünyayı çocuklara verelim*

kocaman bir

emek somunu gibi

hiç değilse t

dünyayı çocukta

bir günlük de o

çocuklar dünyay.

ölümsüz ağaçlar diker

Nazım Hikmet Ran

32. sayı
Mart/2022

fikirperestdergi.com

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

K. Atatürk

FİKİRPEREST

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperest Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Rabia Kaçmaz
Tuğba Bademci
Nihan Şenol
Talip Çevik
Fatma Senar ÇETİNKAYA
Merve KAKICI
Rukiye Baştürk
Mehmet Ali Keskinliç
Şüheda Bice
Buse Çiğil
Elif Güzel
Hatice Çemrek Güler
Esra Akdaş
Asya Alin Arslan
Şehnaz Orhan
İsmail İğdeli
Serpi Uysal
Gülce Yaren GÜLER
Ceren Çelenk
Hatice Çevik Erdal
Beyda Topan
Meryem Çaycı
Sıla Çınar
Havvanur Bulut
Kardelen Kaya

Sizden Gelenler

Büşra AYRANCIOĞLU
Esin BAĞLI
Beyda TOPANWW
Şüheda BİCE

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ
Sinem ULUDAĞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Bekir ÖZDEMİR
Buket DİL
Mehmet Akif YARDIM
Sıla ERGÜN

Sesli Dergi

Büşra AYRANCIOĞLU

Web Tasarım

Emre KIDIR

İletişim

Bengü KURU
Büşra AYRANCIOĞLU
Sevgi YÜKSEL
Sıla Naz KALENDER

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperest Dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

32. sayı

Mart/2022

fikirperestdergi.com

▶ Fikirperest Dergi

📷 @fikirperestdergi

fikirperestdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 @gelecegimizkitapta

SAHİDEN ÖZEL Mİ GÜNLER?

Kadınlar gününde konuştuğumuz konulara dikkat ettiniz mi hiç? Gerçi neyi konuşacağız değil mi? Kadınlar üzülmesin, ağlamasın, öldürülmesin, yaşama hakkına sahip olsun... Bunlar tamam. Bakın şimdi sonu o kadar ironik ki şaşkırmamak elde değil;

“TÜM KADINLARIN, EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ KUTLU OLSUN!”

Neyi tebrik ettiğimizi sormak geliyor içimden. Kadınlığı kutlamak için neden bir güne ihtiyaç var? (Günün hakiki anlam ve öneminin ne kadar arka planda kaldığının hepimiz farkındayız diye düşünüyorum.) İnsanlar kavramları sürekli özelleştirip toplumun üzerine atmayı nereden öğrendi?

Kendi adıma şunu söylemeliyim ki “Yeter” diye bağırarak istiyorum. Kadın çiçek, böcek, kelebek, kuş, taş falan değil! Herkesin doğarken sahip olduğu haklar var. Bu kadın için de geçerli ve insan doğuştan biricik olduğu için her insan özel gününü kendi belirler. Klasik olacak belki ama haklı bir isyan olduğunu düşünüyorum, Kadınlar Günü varsa erkekler günü neden yok mesela?

Kendimi bildim bileli, önem taşıyan şeylerin bir güne tıkıştırılıp anlık kutlamaların dayatılmasına anlam veremiyorum. Dönüm noktası özelliği taşımayan, hayatımı değiştirmeyen, başka bir boyuta geçmişim gibi hissettirmeyen hem de herkes için aynı şeyi ifade eden günlerin özel olduğuna ikna edemiyorum kendimi. Bugün kutlamadığım için yarın zamanı geçmiş gibi hissetmeme sebep olan şeylerin tümü, benim dünyamda karşılık bulamıyor. Bazen zorladım, yalan yok ama olmadı. Eğreti durdu. Eğretilik pek çok şeyde makul karşılanabiliyor belki. Fakat insanda olunca şirazesini kaymışlığın verdiği kalitesizlik, epey can sıkıyor.

Zihnimi gönlümle harmanlayıp ikisini de parmaklarıma serbestçe bıraktığım bir yazı bu. Düşünce akışı da deniyor. Olsun. Her neyse. Ben dağa taş çıkıp haykırsam, şunları söylemek isterdim;

“Yaşasın fikir sahibi insanlar. Yaşasın aklını, gönlünü, ruhunu bedeninden daha fazla donatmanın kıymetini anlamış tabiri caizse kafasıyla ve ruhuyla yaşayan insanlar. Yaşasın gerçekten kendi tercih ettiği şekilde giyinebilen, bunu kimsenin sorgulamaya hakkı olmadığını bilen insanlar.

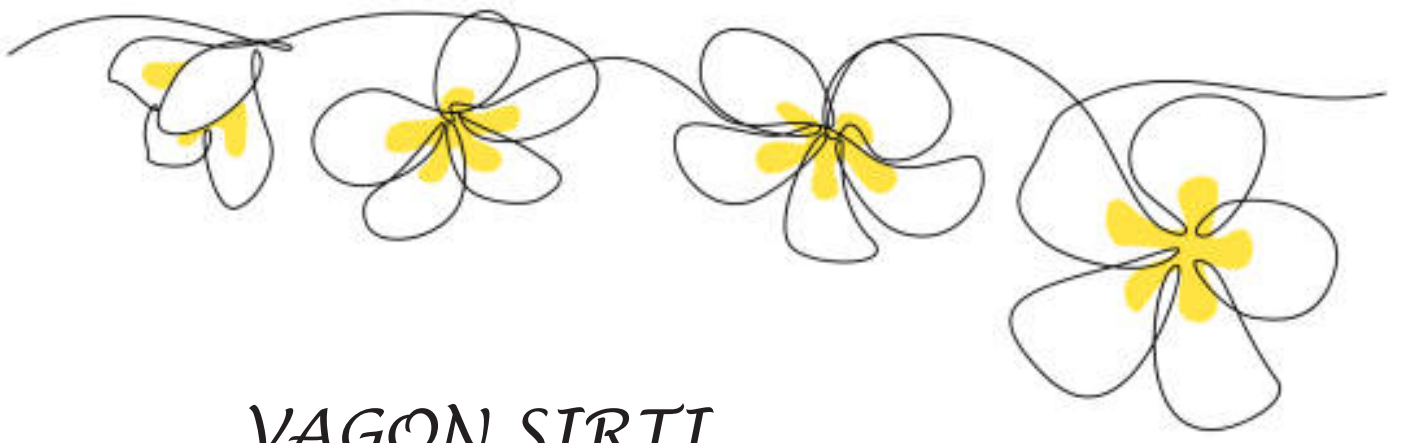
Yaşasın konuştuğunda kelimelere dans ettiren, sohbetlerinde anlam barındıran, düşünmeyi bir an olsun bırakmayan, el alemin değil, kendi hayatıyla ilgilenen insanlar. Yaşasın insan insana iki kelam, damakta kalan muhabbet derdinde olan, bir fincan kahve ve bir demlik çayın yanında güler yüzle doyan, birbirinde kusur bulmak yerine şifa bulmayı tercih eden insanlar.

Yaşasın sevilme adına kendinden ödün vermeyen, kendini geliştirmek için kimseden icazet almayan, göze değil gönüle ve akla hitap etmeyi tercih eden insanlar.

Yaşasın gücü mevki makamda, parada, itibarda, ulaşılmayanda zannetmeyen ve bunların herhangi biri karşısında iki büklüm olamayan insanlar. Yaşasın namusu sadece kadının temsil etmediğini, erkeğin namus hamallığı yapmasının ne kadar anlamsız olduğunu bilen, karşındakine kadın erkek diye değil ilk önce bir can olarak bakabilen insanlar..”

İyi ki varsınız. Her gününüz kutlu olsun.

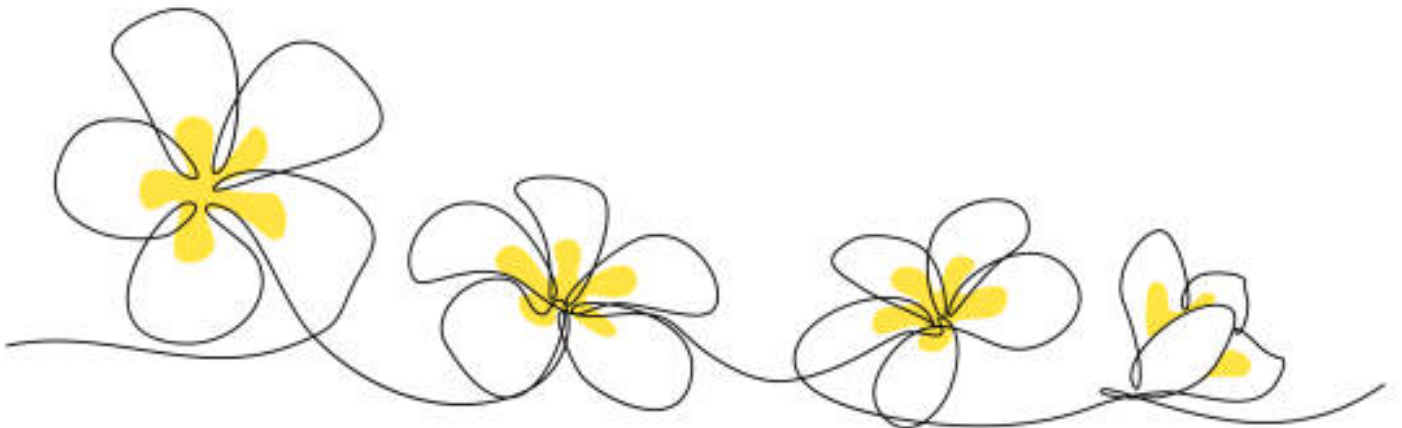

VAGON SIRTİ

Korkmuyorum imgelerin üzerime devrilişinden
Bir çığ gibi düşüşünden gerçeklerin
Pembe bir düştü, opaktı pencerem
Kum tanelerini dinliyordum.
Var oluşun davasındayken hiçlik boğdu beni
Yaklaşan bir sona doğru kurdum salıncağımı
Savruldum eteklerimde rüzgârlarla.
İnceydi ip kesilirken acımadı ellerim
Korkmadım hiç esrarengiz bir ölümden.
Bir vagon sırtında ilerlemekten raylara düşmekten
Nasıl da ürperirdim sıradan ölümlerden
Herkesleşmek son anda bütün senaryolara inat.
Bana göre herkes şüpheli bu garip yazgıda
Yabancıların en suçlusu sensin üstelik kazazede bile
değilsin.
Göğsünün boşluğuna astım kendimi bütün oklar
seni göstereceğin diye
Yüreğinden nefret damlıyordu alınma
Ulu çınarlar altında değil sende çürümek istedim
Toprağa değil sana dönmek istedim
Yabancı bir beden kuytusunda nasıl çürürüm
şimdi?
Üstelik köşelere atıldıysam, iğretiysem, kabullenme-
mişse can beni...

Buse ÇİĞİL

RUHUMUZUN ÇIRPINIŞLARI

Günümüz toplumunda, çoğumuz hayatı yaşamıyor gibi yaşıyoruz. Sabah erkenden kalkıp henüz güneş doğmadan iş için yola çıkıyoruz. Apar topar hazırlanıp geç kalmamak için kahvaltı bile yapamadan, hayatın karmaşasına günün ilk adımlarını atıyoruz. Trafikle boğuştuğundan sonra işe varıyoruz ve işyerinde bize verilen görevleri tek tek yaparak mesaimizi bitiriyoruz. Eve gitmek için yola koyduğumuzda ise güneş çoktan batmış oluyor ve yine güneşi göremeden otobüse, metroya biniyoruz. Eğer şanslıysak metroda, otobüste yer bulup oturuyoruz. Eve geldiğimizde, bize ayrılan sürenin sonuna kadar dinleniyoruz. Fakat kadınlarımız, bu süreyi yemek hazırlama, mutfağı toplama, çocuklarla ilgilenme gibi şeyler ile dolduruyorlar. Şanslı olanlar akşam eve geldiklerinde özgürce dinlenebiliyorlar. Belki çok nadir kitap okuyanlar, sevdiği bir hobiyi yapanlar vardır. Sabah olduğunda ise aynı koşturmaca ile gün kendini tekrar ediyor.

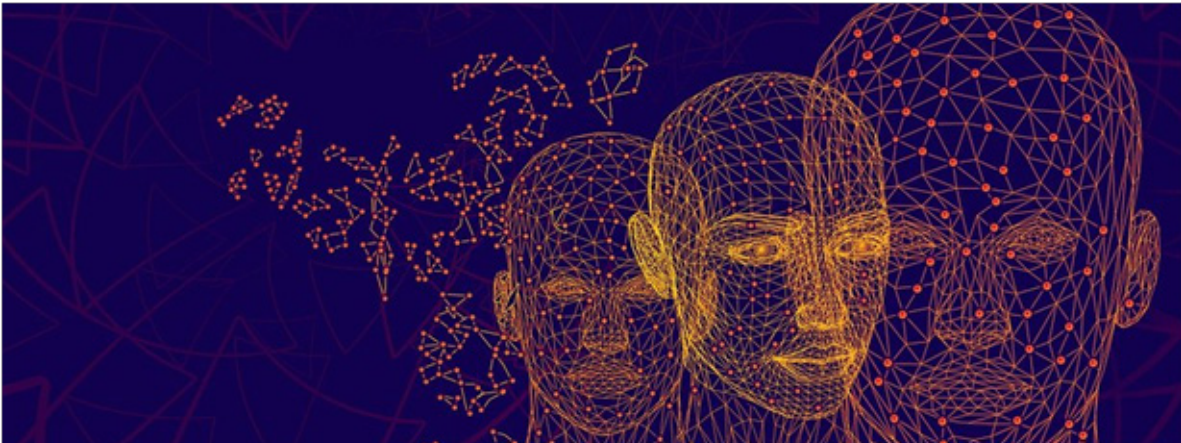
Günler böyle geçip giderken, bazı şeyleri zamanla unutuyoruz. Gülümsemeyi, selam vermeyi, kitap okumayı, gökyüzüne bakmayı, sorgulamayı, özgürlüğü, sohbeti, sosyal desteğı ve bunun gibi güzel bir çok değerimizi unutmaya başlıyoruz. Çünkü günümüz çalışma şartları ve hayatın hızı, ruhlarımızı tutsak ediyor. Zamanla kendi kararlarımızı da alamaz hale geliyoruz.

En son ne zaman kendinize "Ben ne istiyorum," diye sordunuz? Çocukluğumuzdan itibaren bizim hakkımızda o kadar çok karar alınıyor ki biz ne istiyoruz, ne düşünüyoruz onu bile unuttuyoruz. Hayatımızı, ailesel ve toplumsal anlamda, okulda ve işyerinde otoriter rejimin gizli baskıları ile geçiriyoruz. Bize "Sen ne istiyorsun, sen ne düşünüyorsun?" diye sormadıkları ve sürekli kendi isteklerini psikolojik baskıyla empoze ettikleri için bizler de bir süre sonra bu duruma alışıyor, sorgulamıyor ve yadırgamıyoruz. Gün geçtikçe ruhumuzun çirpinişlerini da duyamaz hâle geliyoruz. Ardından yolda, sokakta, trafikte, okulda, iş hayatında suratını asan insan toplulukları oluşmaya başlıyor. Çünkü hepimizin ruhu tutsak!

Oysa o kadar ihtiyacımız var ki sevgi dolu bir gülümsemeye, karşımızdaki acaba bize kötülük yapacak mı diye endişe etmeden sohbet etmeye. Anlaşılmaya, fikrimizin alınmasına, birlik içinde huzurla yaşamaya... Ve en önemlisi belki de sosyal desteğe her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Gökten biraz yağmur yağsa, her damlada çokça merhamet saklı olsa, o merhamet damlaları masmavi gökyüzünden kalplerimize düşse, kalbimizden kini, nefreti, öfkeyi, kıskançlığı temizleyip alsın. Kimseyi kırmasak, üzmesek, kıskanmasak... Siyasi çıkarlar için yapılan savaşlar bitse. Analar, çocuklar ağlamasa. Kadınlarımız özgürce dolaşsa, kadın cinayetleri son bulsa, kadın kadının kurdu değil yurdu olsa. Kan davaları bitse, çocuk işçiler olmasa, çocuklar utandırılmadan, suçlanmadan sevgiye şefkate doya doya büyüse. Dünya merhamet yurduna dönüşse. Ruhumuzun çirpinişleri dinse ve özgürlüğüne kavuşsa...

Ena AKDAŞ

EY KALBİM!

“Seni dağladılar değil mi kalbim?
Her yanın içi su dolu kabarcık.
Bulunmaz bu hâlden anlar bir ilim;
Akıl yırtık çuval, sökük dağarcık.” (NFK, 1972)

Kime kolay olmuş ki sana kolay olsun ey kalbim! Taşadığın yüklerin altında ezildiğin kadar ezseydin, belki de yeryüzünde taş üstünde taş kalmazdı. Ne anlatabildin kopan fırtınaları ne de önünde durabildin boranların. Herkesin hesabına düşen başka başka iken sana düşen derdinle yanmak oldu. Yandıkça dertlendin, dertlendikçe daha çok yandın. Zamanla gördün ki birbirini besleyen iki kaynakmış dertle yangın, Niyazi Mısırî'nin dediği gibi: “Derman aradım derdime, derdim bana derman imiş.” Bunu fark edince oldu mu sandın bilmem ama yanmanın bir sonu olmadığını henüz anlayamadın. Sen o yangınlarda piştikçe daha büyük yangınların içine dalar oldun. Bunu nasıl atlatırım derken onun çıkış kapısını da gördün. Evet, iç içeydi yangınlar ve bunların bir sırası yoktu. Çünkü Zümrüdüanka idin sen, yandıkça gençleşen ve küllerinden yeniden doğan bir efsane gibiydin. Herkes bunu masallarda anlatırken sen başroldeydin. Ne ilginçtir ki senin dahi bundan haberin yoktu. Ne alkışlayanın vardı ne de seni fark eden birileri. Bunu mu bekliyordun? Şayet öyleyse vay hâline! Boşuna mıydı o yangınlar, yangınlardan çığ mi çıktın? Sen seni bilmezken ben nasıl anlatabilirim ki seni? Sen kendine ‘yandım’ demeden ben nasıl ‘piştin’ derim! Yangınlarda olan herkes pişer mi ki sen de dert odunlarıyla cayır cayır yandığında pişmiş olasın.

Ya kül olup gidenlere ne demeli? Her ateşin yakmadığına mı yormalı, yakanların yaralar açtığına mı yoksa yaraların ‘yâr’dan geldiğine mi? Ateşi kendine yâr etmeyenin yarası olur mu ki yangınlarda kül olsun ve dahî küllerinden yeniden doğsun. Ne muhteşem şey şu yeniden doğuş! Taptaze bir nefes, tertemiz bir görüş, dipdiri bir dimağ ve kalbin yeniden doğuşuyla mazhar olduğu gönül makamı! Dertler artık üçer beşer sıradayken yangınların boyu Kaf Dağı’nı aşmış. Göz gözü göremezken derdine âşık, yangınının her bir zerresine muhabbet duyan bir gönül. Derdiyle hemhâl olmak isteyene bir parça koz veririrken yangından kaçana bir kova su döken engin gönül. Her şeyin dengedeki hikmette olduğunu idrâk ederken “İdrâkin aczini idrâk, idrâkin ta kendisidir.” (NKF) düsturuyla idrâk edemeyişini idrâk eden bir garip bencileyin. Kalpten kalbe yolların bilinmezliğinden sıyrılıp gönüller arası rabitaların muhatabı bir mahur beste. Kâh bir roman başlığı kâh şiirde bir mısra. Kimi zaman da kanunun tellerinden akıp giden elâ gözlü bir çöl ahusu. Tüm bunlarla birlikte ve dahî bunlardan azade kamıştan çıkan bir ses, neyden üflenene nefes. Doğrudan insanın ruhuna ulaşan ve kalbine inerek yeni yangınlar başlatan bir dert hamalı. Anlatmak için bunca şeyin yazıldığı, nihayetinde anlatmaya vakıf olunamayan kırk bohçaya sarılmış sırlar yumağı. Ne yazanın ne okuyanın ne de dinleyenin anlayamadığı, yalnızca sol yanından ince bir sızı duyanda vücut bulmuş bir esrar. Görünmez mucizelerin görünür kılındığı, olmazların olma ihtimalinin her yeri ışıl ışıl aydınlattığı bir yerdeyiz: Gönül Makamı’nda. Dağlanmadan, dertlenmeden, yanmadan ve dahî tüm bunlara rıza göstermeden varılamayacak bir yer burası. Hem her şeyi kuşatan hem de her şeyden âli bir makamın eşiğinde olduğunun farkında mısın kalbim? Eğer cevabın evetse, ne yazık bunca çileye. Desene hepsini boşuna çekmişsin, her yanın içi su dolu kabarcık iken sen bir kabarcıktaki suda boğulmuşsun!

Beşda TOPAN

DÜNYA SANRISI

“Sevinin küçükler, övünün büyükler.” sesi dolanıyor yine bu mevsim çocuk zihnimde, kalbimin bir köşesinde. Hatta sesini iyice arttırıp gün içinde benimle yol alan adımlarımda. Bu sesi yeniden duymaya başladıysam içimde, bir yerde bir bayram havası başlamış demektir. Dünyanın bir yerinde sevinen çocuklar ve övünen büyükler var demektir. Yüzyıllık bir emanetin coşkusu taç yapıp göğsümüze takıp, onurlu bir zaferi kutlamaya daha da yaklaşmışız demektir. Mavi gözlü bir çocuğun büyüyüp de ulusunun çocuklarına emanet ettiği bir bayramın coşkusu dünya çocuklarıyla yeniden kutlamaya az kalmış demektir. Hem kaç lider dünya çocuklarına bayram hediye etmiştir kan ve gözyaşı dışında?

Yüzyıllardır dünyanın her köşesinde çocuk sesleri susturulmaya çalışılmıştır silah ve bomba sesleriyle. Dünyada barışın, bayramın ve mutluluğun sesini duyabilen kaç çocuk kalmıştır? Koca koca yetişkinler çocukken ellerinden zorla alınan oyuncaklarının hırsından mıdır bilinmez ya da hiç sevilmemiş olmalarının acısını çıkartmak bahsinden mi durup durup adına “Savaş” dedikleri bir oyun kurgulamışlardır? Yüzyılları aşmıştır kederi bu “Savaş” oyununun. Haklı bir sebeple ya da hiç olmayacak bir sebepsizlikle çıkmışlar meydana. Adı eskiden er meydanı olan, ama artık zulümle anılan namert meydanına.

Herkes bakmış kalmış da en çok çocuklar şaşırmış bu işe bu saçma dünya oyununa. En çok onlar anlam verememiş bu oyunun içindeki saçma tutarsızlığa. Bir kız çocuğu oyunun bir yerinde çıkıp seslenmiş gizlendiği yerden çığlık çığlığa “Kapıları çalan benim /kapıları birer birer/Gözünüze görünemem /göze görünmez ölüle Hiroşimada öleli oluyor bir on yıl kadar /yedi yaşında bir kızım /büyümez ölü çocuklar.” Oysa Nâzım yazmıştı bu şiiri yıllar önce yine bir savaşın gölgesinde ve çaresizliğinde. Vatan haini ilan edilen bir çocuğun aslında

“Memleketine en güzel şiirleri de ithaf ettiği gerçeğini unutarak...” “En güzel çocuk henüz büyümedi” dediği de çocuk kalplerinin daimi sonsuzluğuna bir işaret. Mesela “Yetmişinde filan zeytin dikeceksin öyle çocuklara kalır filan diye değil, yaşamak yani ağır bastığından” diyerek de ölüme ve savaşa hep meydan okumuştur her bir dizesiyle. Ve o adam mavi gözlü bir çocuk olarak doğup devleşti yüreğimizde.

Tüm şiirlerin, sözlerin ve şairlerin ötesinde yine bir ahir zamanının içindeydi insanlık yine bir dünya sanrısının tam ortasında tüm sesler kesilmiş, tüm ışıklar sönmüş, çocuk kalpler karanlığa gömülmüştür. Ve birden tüm çocuklar farkına varmışlar ki bu bir oyun değilmiş bu bir dünya sanrısı. O oyunbaz çocuklar oyunlarını yarıda kesip yasını tutmaya başlamışlar sonra adlarını hiç duymadıkları kilometrelerce uzaktaki Hiroşimalı kızın ve savaşın acımasız bağrında büyüyen tüm çocukların. Kalpleri bir anda öğrenmiş bazı çocukların hep aynı yaşta çocuk kaldığını ve hiçbir zaman büyümediğini. Oyunların da bayramların da bir anlamı olmadığını düşünmüşler bir anda. Dünyanın herhangi bir yerinde oynamaya başladıkları oyun, ismini dahi duymadıkları bir coğrafyada bitivermiş ansızın. Elllerinden alınan çocuklukları, oyunları ve oyuncakları savaşı başlatanların hiç umrunda olmamış. Çünkü onlar hiç bilmemişler çocuk olmak nedir, oyun nedir, oyuncak nedir, sevmek nedir? Hiç sevlmemiş o çocuklar bir gün bir yerde dünyaya şu canım dünyaya şu toz bulutu dünyaya sığamaz olmuşlar. Nefretlerinden nefesleri kesilince, nefes almayı da çok görmüşler özgürce nefes almak dışında hiçbir kaygısı olmayan çocuklara. Sonra başka başka yerlerde başka sevgisiz çocuklar alkış tutmuş bu sevgisizlikten doğan kana bulama oyununa. Kim daha çok kan dökcek yarışına girmişler sonra da... Marifetmiş gibi akıtılan kanlara çanak tutmayı öğretmişler tüm dünyaya. Sonra tüm bu karmaşanın orta yerinde zaman akmış gitmiş. Dünya bir anda yeşilini mavisini alıp çekilmeye başlamış ayaklarının altından. O zalimler ki emanet verilen dünyanın renklerine sahip çıkmayı bilemedikleri gibi bir de al kana boyayıp durmuşlar.

Dünya tüm renklerini, uçan rengarenk uçurtmalarını kaybetmiş bir anda. Gökyüzü kurşuni renklere bürünüp al kana bulanmış ellerinde. Emanete edilen hıyanetten muzdarip dünya, alıp gitmiş denizini dalgasını, kurdunu kuşunu, çiçeğini böceğini bir daha hiç gelmemecesine! Kıyametmiş dünyanın başına gelen dağları yerinden oynatan, nehirleri taşıran, toprağı yaran, gökleri tuz buz eden. Adına savaş denen bir kıyametmiş olan. Çocukların oyunundan rol çalan, ellerindeki taşları birbirine savuran, göklerdeki balonlarla bombaların yerini değiştiren devasa bir bozgunmuş. Ve anlamışlar ki oyun değilmiş savaş, dağları taşları yerle bir eden bir kıyametmiş, koca bir yalanmış. Ve tüm bu oyunun orta yerinde kızılca kıyametin, bozgunun ortasında, dünyanın bir yerinde, etrafı denizlerle çevrili küçük bir ülkenin birinde bir Nisan ayında dünyadaki tüm çocuklar için bayram hayal eden bir lider de gerçekmiş. Dünyadaki tüm gizli saklı oyunlar gözyaşıyla biterken, onun hayali bayramla, coşkuyla, çocuk sesleriyle asırlarca sürecekmiş...

Hatice Çemrek GÜLER

ÇOCUKÇA

Ooo piti piti karamela sepeti terazi lastik jimnastik biz size geldik bitlendik. Dik dik dik en son dersimiz matematik. Sona kalan dona kalır. Topu yakaladım istop. Hadi! Yakar top oynayalım. Oyundan oynana, duygudan duyguya geçişin 'kolay ve gıdıklayıcı olduğu çağlar. Çocukluk çağlarımız. Kıymet nedir? Neye verilir, nasıl gösterilir? Bir çocuğa kıymet nasıl biçilir? Tüm bu soruların cevabı yok aslında. Çocuk dediğin sadece sevilir. Bir mücevhere kıymet biçebilmek için işlenmesi lazım gelir. Çocuk ham bir mücevherdir. Hepsi birbirinden güzel, Tüm samimiyetiyle etrafa

birbirinden özel. Ne hoş bir lütuftur ki her insan o çocukluğu tadar. gülücükler saçan, düştüğünde kalkıp ağlamaya devam eden ve bir öpücükle acısını unutuveren, o sevgi yumağı: Çocuk. Herkesin içindeki şifa dili: Çocukluk.

Sabırsızlığıyla reklamı yapılan ancak durup düşününce en sabırlı varlık olan çocuklar. Nasıl mı? Bir işe girince hemen sonuç alabilmek için çarpınan biz yetişkinler, kendimizi çok sabırlı görürken. Daha 3-5 belki 10 yıldır dünyada olan küçük hanım ve beyleri sabırsız ve şımarık buluyoruz. Empati duygumuzu, çocuk olmamışız gibi kuruyor; kendi onaylanma duygumuzu doyurmaya çalışıyoruz. İşte bu yüzden şimdi derin bir nefes alıp o sokakta tüm mahalle çocuklarının toplandığı zamanları hatırlasak. Huzurlu bir gülümseme oluşuvermez mi yüzümüzde? Misal desenez ki "Ben çocukluğumu yaşayamadım, vay efendim ben köyde büyüdüm, yok canım benim öyle anlarım." İyi düşünün derim. Çünkü köyde büyüyenin çevresi az olanın, çalışmak zorunda kalanın da muhakkak anıları var. Köy çocukları özgürce ve sorumlulukla büyüyüp aslında şehir çocuğundan da çok gezip eğleniyor. Çalışarak büyüyeninde beş yaşında başlamıyor o işlere ki öyle olsa bile muhakkak var o ışık biliyorum.

İşin özeti şu bence; çocukluk insanın cüzdanındaki şans parası, kalbindeki en süslü, en tarz köşesi. Güzel olansa herkes için öyle olabiliyor olması. Her duygusuyla kendi varlığını belli eden, çakmak çakmak gözleri olan varlıktır çocuk. Mükemmel bir bahçede, çok iyi bir bahçıvanla yetişmesine gerek yok. Çünkü hayal

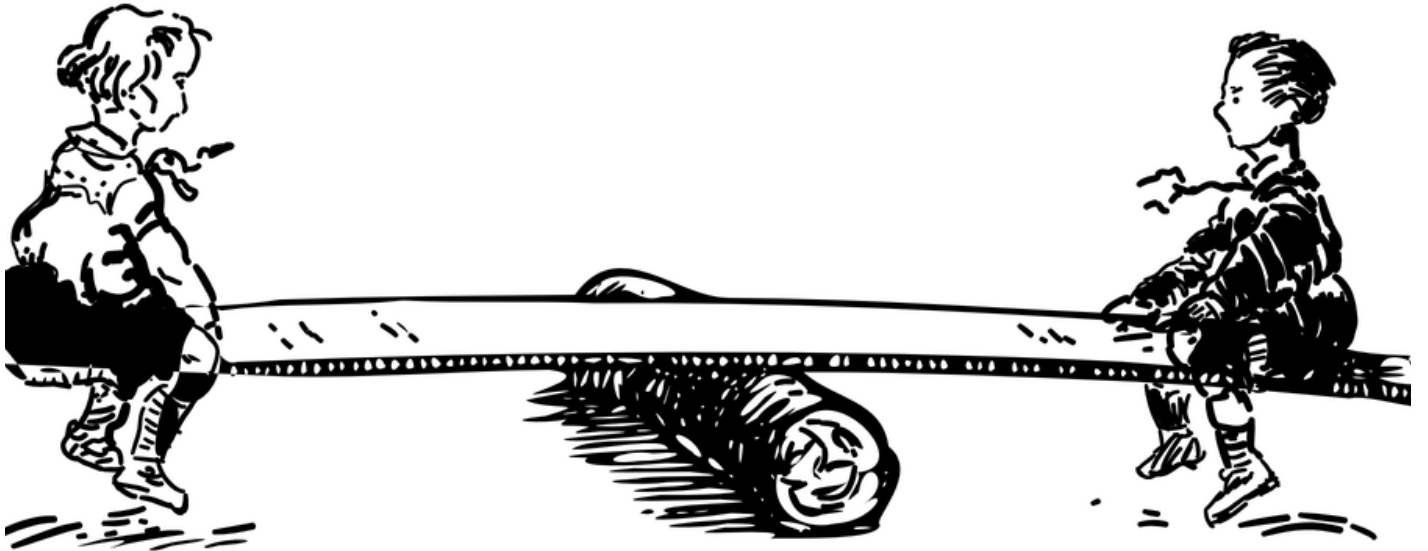
gücü kuvvetli bir çocuk; o bahçeden çıkıp gökyüzünde uçabileceğini bilir. Ve sabırla uçmayı öğrenir. Siz onu uçarken görene kadar inanamayabilirsiniz.

Ama yine ilk ben yakalandım. Küçüğüm diye oluyor tüm bunlar biliyorum. Ben de Hilmi abi çok yetenekli ve tüm oyunlarda iyi olacağım. Büyüyünce Sinan abi gibi olacağım. Okulda çok başarılı ve mühendis olacak. Hem “Akıllı ve zeki insanlar oyunlarda da kendilerini belli eder.” dedi annem bana.

... gibi bir çok beğeni cümleleri ile rol modellerini belirler çocuklar. Ve günün sonunda çoğu dedikleri gibi olurlar. Nereden bu kadar emin olduğumu sorarsanız da kendimden. Çevremde olan bitenlerden. Bir yol için önce niyet koyar sonra ilerlersiniz. Bir çocuk o yolu önce sever sonra kendi yürür. Kendilerinden beklenmeyen olgunluk ve sabırla yürürler hem de. Şimdilerdeki anı yaşamak dedikleri çocukların doğa hâlidir. Onlar olduğu gibi yaşarlar hayatı duyguları ve deneyimlerini. Süslemeden ve yalın haliyle. Elbet büyürlerken her şey planladıkları gibi gitmeyecek ama iyi bir oyuncu olmuş her çocuk hayatla baş etmeyi ve hayallerini gerçekleştirmeyi her şeye

rağmen başaracaktır. Çünkü iyi ve kabiliyetli birer birey olmak için gerekli donanımları temelden kazanmış olacaklardır. Mahallesi çalgıcılarla dolu bir çocuğun iyi bir müzik kulağının olması sadece tesadüfi bir yetenek sayılmaz.

Asya Alın ARSLAN

HAYRETE UYANMAK

Gecenin bir yarısı bir hayrete uyandım ben.

Adına kar denilen zerreler gök kubbenin sonsuzluktan köyüme, çocukluğuma usulca uzanıyordu. Ocakta ısıttığım su, bu hayretimi alıp sobanın ateşine, odunun çıtırtısına, kerpiç duvarlara yansıyan ışık oyunlarına götürüyordu.

Arkadaşım çocukken, ailesinin ona orucu anlattığı gün günlüğüne bir insandan bahseder gibi “Bugün Ramazan geldi” yazmış. Öyle gerçek, öyle içten, kendi hâlinde bir hayretler yumağı çocukluk. Aldım ben hayretimi ve çocukluğumu, güne uyandım. Dün temizlediğim maket bıçağımın ucu paslanmış bugün. Cansız bir madde, etkileşmiş, oksitlenmiş, kimya dersinde gördüğüm bir dizi tepkime gerçekleşmiş. Çocukluğun hayreti öyle mi bakar ortaya çıkan muhteşem renge? Cansızmış canlıymış, hepsi hayret makamında onun için. Berk’in tasarımı bilekliğinin amonyumla renk değiştirmesini de bu hayret makamında dinledim o gün.

Denizi dinlerken sahile bıraktığı nice deniz kabuğuna dikkat kesildim. Kendini küçücük oranlarda tekrar eden fraktal yapısına, renklerine, düzenli pürüzlülüğüne, evrendeki enerjilerin görselleştirildiği fotoğraflarla benzerliğine ve tüm bunların az ötedeki küçük çocuk tarafından zaten biliniyor olduğu hissine... Çünkü muhteşem bir hayret taşıyordu çocuk gözlerinde. Yetişkinlerin gözlerinden okunmuyordu o parıltı. Çocuk büyürken o hayret hâli nereye saklanıyordu sahi? Biz kendi telaşlarımıza gark olmuşken hayret yine de esirgenmiyordu nazarlarımızdan, evren kendi hâlinde her an yeni bir mucizeyle genişliyordu. Deniz ayrı bir şeyler fısıldardı hep, gökkubbe ayrı, yeşil ayrı, kuşlar börtü böcek... Bir hişt sesiyle kendilerine hayran bırakırdı. Biz yetişkinler o kadar dik, o kadar devinimi bol hayatlarımızda, burunlarımız bulutları çizerken, rakamlar ve büyük binalar ve büyük adamlar ve güçlü kadınlar gürültüyle tozu dumana katarken

durup belki hayretini tazellersin diye yine sessizce ve cömertçe oradaydı deniz, gökyüzü ve çocuk.. Sevgili arkadaşım, hücrenin seçici geçirgen yapısını, mitokondriyi, akışkanlar mekaniğini öğrendin de ne oldu? Ne ara hayretin çekildi teninden de donuk malumatlara gark oldun? Usul usul düşün bakalım. Gözlerindeki parıltı nerelere kaçiverdi? Ben bu gecenin yarısı, bu hayrete uyandığımda fark ettim arkadaşım. Buldum. Evreni canlı ve cansız diye ayırdıkları gün, büyük bozguna uğramışım. Söz gelimi maket bıçağındaki kimyasal etkileşim. Canlılık yok ama eylem var. Öyle mi? Veysel der ya “Sen altınsın ben tunç muyum?” Cansızın fitratı yok, kimyasal ve fiziksel özellikleri var. Deney koşulları altında kontrol grubu olarak muhafaza ettiğin bağımlı değişkenin, bir avuç toprağın var ama bereketi, cömertliği, kültürünü yoğuran bir hakikat olduğu yok zihninde.

Gecenin bir yarısı hayrete uyandım ben. Güneşin sarıya, dağların kahverengiye boyanmadığı resimlere uyandım. Canlıların en şahsiyetlisinin cansız diye yaftaladığı cümle unsurun sessizliğini dinledim. Şükürler karıştı hayrete, küçüklüğüm koşup geldi köyünden, gök kubbeden bir zerre daha düşüverdi yeryüzüne. Süt beyaz renkli Ay’a anlattım ne denli kıymet bilmez olduğumuzu, hayret yoksunluğumuz, bozgunlukta pek mahir olduğumuzu, şuurlu bir varlık olarak geldiğimiz bu evrende şuursuzca tükettiğimizi. Peki sen şimdi canlı mısın, cansız mısın diye soracaktım az kalsın. Ama hayrete uyanmıştım o gece. Hayat sunulmuş bir armağandı. Öyle demişti Behramoğlu. Öyle olmalıydı. Gök kubbe yerinde duruyorsa her zaman bir umut var diye fısıldamıştı Karakoç. Yetmişinde bile zeytin ağacı dikebilmelisin demişti Nazım. Bir çocuk ne Behramoğlu bilir, ne bozgunu, ne kimyasal tepkimeyi... Hayret eder. Yaşamak şakaya gelmez, hayretler biriktirelim.

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA

D.ünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir
günlüğüne

Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların
arasında

Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir
ekmek somunu gibi

Hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
Bir günlük de olsa öğrensün dünya arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı alacak elimizden
Ölümsüz ağaçlar dikecekler

Nâzım Hikmet Ran

Düşünsene, bir günlüğüne dünyayı çocuklara verdiğimizizi. Öyle hemen “Saçma!” deme lütfen. Hele bir düşün sen. Mesela ülkenin her yeri ağaç olurdu. Bütün dallarda salıncak. Hep mutluluk kahkahaları yankılanırdı dağlarda. Elma şekeri toplardık kırlardan, bulutları pamuk şekeri diye avuçlardık. Trafik gürültüsü nedir bilmezdik belki de. Hava kirliliği yerine balonlar kaplardı gökyüzünü. Öyle hemen “Saçma!” deme lütfen. Düşünsene, hiç kimse hasta olmazdı mesela. Ufak tefek şeylerde çocuklar öperdi geçiverirdi yaralar. Küslükler iki dakika sürerdi. Kan davası, kaza, kavga olmazdı. Dönüp barışır, oyuna devam ederdik. Uykumuz gelene kadar oynardık. Hiç korkumuz olmazdı sokaklardan, karanlıktan, insanlardan. Düşünsene kimse aç kalmazdı o zaman. Herkes yiyeceğini paylaşırdı. Olmayanın çantasına usulca bırakılırdı incinmesin diye. Başkasının yediğinden canı çekmezdi. Her çocuk istediği yiyeceği yerdi. Lokantanın önünden geçerken ağzı sulanmazdı hiç. Simitçiden simit dilenmek zorunda kalmazdı. Ekmek fırınından gelen mis gibi kokuları içine çekip ekmek çalmak zorunda olmazdı aç kardeşlerine götürmek için. Yalvarmazdı amcalara, teyzelere karın doyurmak için. Kirlı su içmek zorunda kalmazdı hiçbir çocuk. Eli, yüzü, üstü, başı hep temiz olurdu. Düşünsene, dünya sadece siyah ve beyaz olmazdı

belki de. Zenci, melez, sarışın hep elele olurdu. Rengarenk olurdu o zaman her yer. Evlerin bacasından duman yerine gökkuşağı tüterdi. Trenler olurdu dünyanın bir ucundan öbür ucuna giden. Parası olan değil herkes binerdi, öyle hücum eder gibi değil sakince ve birbirine yardım ederek. Kağıttan uçaklar değil sahiden uçaklar yapardık hem de en süperinden. Düşünsene, öyle hemen “Saçma!” deme. Yaptığımız uçaklar bomba yerine yıldız dağıtırdı yeryüzüne. Bütün çocukların adı Barış, Çiçek, Gülenay, Selmin, Elvin, İpek olurdu o zaman. Kimse ülkesini terk etmek zorunda bırakılmaz, ufacık kollarını babasının boynuna dolayarak vedalaşmak zorunda kalmazdı. Gözyaşı diye bir şey bilinmez, gözlerden akan şeyin adı Gülyası olurdu mesela. Ah ne iyi olurdu düşünsene! Hani o ilkokulda çizdiğimiz manzara resimleri vardı ya, evlerin yanından dere akardı, içinde balıklar zıplardı. İşte her evin yanında bir dere, derenin içinde oynayan çocuklar zıplayan balıklar olurdu o zaman. Ah ne iyi olurdu düşünsene. Nazım Hikmet ne güzel söylemiş; “Dünyayı çocuklara verelim, kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir ekmek somunu gibi.”

Hatice ÇEVİK ERDAL

PERİLER KRALİÇESİ ve DİLLERE DESTAN AŞKI

Evvel zaman içinde kalbur saman içinde çok-
ok uzak diyarlarda bir Periler Kraliçesi var-
mış. Bu kraliçe çok iyi ve çok yardımsever bir
kraliçeymiş. Ne kocası varmış ne babası yani
kraliçe unvanını kendi hak etmiş. Halk da
kraliçesini çok severmiş. Kraliçe çok adaletli
ve çok bilgeymiş. Gece gündüz çok çalışır,
halkına hep iyilik yaparmış. En dikkat ettiği
konular ise adalet ve eşitlikmiş.

Günlerden bir gün bu Kraliçe kendisi gibi
bilge olduğuna inandığı bir adama âşık olmuş.
Adam ne kralmış ne prens. Herkes çok şaşır-
mış. Kimse Kraliçe ile adamı denk görmü-
yormuş. Ama Kraliçe çok inanmış adamın
iyi kalpli olduğuna, bilge olduğuna. Beraber
gezmişler, tozmuşlar, seferlere çıkmışlar. Çok
eğlenmişler. Bu arada Kraliçe asla işlerini ih-
mal etmiyormuş. Halk düzenin devam ettiğini
ve Kraliçenin mutlu olduğunu görünce bu
duruma sessiz kalmayı tercih etmiş.

Kraliçe ile adam evlenmişler. Kraliçe adamı
kral ilan etmiş ve adamın pek umuru duyma-
mış. Ne ülkenin sorumluluklarını almış ne
de kral gibi davranmış. Adam eski hayatına
devam etmiş. Kraliçe Peri çok içermiş bu
duruma ama belli etmemiş. Halk da kralı
bağırına basmamış ama Kraliçeyi üzmemek
için saygıda da kusur etmemişler. Günler
yıllar birbirini kovalamış. Kraliçe ile adam
pek uzaklaşmışlar birbirlerinden. Artık eskisi
gibi gezmek tozmak da pek keyif vermi-
yormuş Kraliçeye. Kraliçe adamla iletişim
kurmaya çalışıyormuş ama nafiye. Adam o
kadar hayatına dalmış ki, Kraliçe ne yaparsa
yapsın duymuyormuş. Kraliçe tellallarla haber
göndermiş aynı saray içinde yaşayan adama,
adam fark etmemiş. Kraliçe haberci güvercin-
ler uçurmuş, adam görmemiş. Kraliçe şairlere
şiiirler yazdırtmış ama adam dinlememiş.
Kraliçenin sesi çıkmaz olmuş hayat enerji-
si sönmüş. Sanmayın ki, ülkede işler kötü
gidiyormuş. Kraliçe adamla iletişim kurma-
ya çabalarken hiçbir işi aksatmıyor, ülkenin
vatandaşları refah içinde yaşamaya devam
ediyormuş.

Günlerden bir gün, bu olanlara dayanama-
yan güneş dile gelmiş, “Yeteeeeer artık Kraliçe
Peri, farkında değil misin, sana neler oldu?”

Gözünün ferisi söndü, kalbin eridi bitti. Adam
ne senin güzelliğinin farkında ne de senin
çabanın. Sen bu işe dur demelisin!” demiş.
“Kolay olmayacak. Adam kolay gitmeyecek
senin hayatından hele ki krallığı kolay bırak-
mayacak ama gidecek güven bana.” diyerek de
konuşmasını sonlandırmış.

Kraliçeyi bu sözler kendine getirmiş. Topla-
mış saray erbabını hemen anlatmış durumu;
“Artık kralı istemiyorum.” demiş. Kraliçe
büyük umutlarla başladığı konuşmasını
hüsranla sonlandırmış. Çünkü hiç kimse
kraliçeyi desteklememiş. Herkesin derdi bir
ülkeyi kraliçenin tek başına yönetip yönete-
meyeceğiymiş! Ayrıca diğer ülkeler ne dermiş
bu duruma? Hemen savaş açmak isterlerse
ne olurmuş? Kraliçe bu duruma çok şaşır-
mış, çünkü kraldan önce de o tek başına yöneti-
yormuş bu ülkeyi. Ayrıca kral zaten kendi
hayatında değil miymiş? Kralın hiç faydası
yokmuş ki ona. Ama Kraliçe bu sefer kararlı-
ymış. Saraydaki ileri gelenler dahil kimse söz
geçirememiş. Ertesi sabah borazanlar ötmüş
ülkenin dört bir yanında kralın saraydan ve
ülkeden kovulduğunu duyuran. Kral gülmüş
önce inanmamış her zamanki umursamaz
tavıyla ciddiye almamış Kraliçeyi ki bu bile
saygısız bir tavrıymış. Sonra yalvarmış, ikna
etmeye çalışmış “Değiştim.” demiş. Bilge

kraliçe çok iyi biliyormuş kimsenin değişmeyeceğini, inanmamış ve tek başına dimdik durmuş. Sonra savaş ilanı vermiş adam, yanına üç beş asker toplayarak. Kraliçe çok üzülmüş, hiç bunların başına geleceğini bilmezmiş. Ama kendini toplamış, karşılık vermiş savaşa ve kazanmış. Kral yakarak yıkarak geri çekilmiş ve sonsuza kadar ülkeyi terk etmiş. Kraliçe kırk gün kırk gece kutlama ilan etmiş. Gözlerinin ferri yerine gelmiş, saçları tekrar ışıdamaya başlamış. Kalbi büyümüş büyümüş, kocaman olmuş. Halk da çok mutlu olmuş. 40 gün 40 gece herkes eğlenmiş. Kraliçe yemin etmiş bir daha kalbine kimseyi sokmamaya.

Aylar yıllar geçmiş, günler günleri kovalamış. Derken bir prens gelmiş ülkeye. Ne bu ülkenin yaşadıklarından haberi varmış ne de kraliçeyi tanımış. Halkın arasına karışmış. Önce halkı tanımış, sonra ülkeyi karış karış dolaşmış. Çok şaşırılmış “Benim bu ülkeyi yöneten liderden öğreneceğim çok şey var.” diyerek sarayın yolunu tutmuş. Sarayı yöneten Kraliçeyi görünce hayretlere düşmüş. Kraliçe çok güzelmiş, çok bilgemiş aynı zamanda alçakgönüllüymüş. Prens ülkeyi övdükçe, Kraliçenin yanakları kızarıyormuş. Prens hayreti giderek artmış ve oracıkta kraliçeye evlenme teklifi etmiş. Kraliçe çok şaşırılmış ama cevabı netmiş. Kalbinin kapıları sonsuza kadar kapalıymış. Prens hem bu kadına ve kararlılığına hayran hem de üzgün bir şekilde ayrılmış ülkeden. Ama prens asla pes etmemiş. Her savaşta müttefik olmuş Kraliçeye. Her özel gününde kutlamalar düzenlemiş, hediyeler gön-

dermiş. Sık Sık Kraliçeyi ziyaret etmiş dinlemiş. Ne zaman kararsız kalsa gidip fikrini sormuş Kraliçenin. Kraliçe prene gün geçtikçe hayran olmuş ama kalbinin kapılarını açamamış bir türlü. O kadar kırgınmış ki kalbi bir daha küçülmek, yok olmak istemiyormuş.

Derken günlerden bir gün bir felaket olmuş Kraliçenin ülkesinde. Kimsenin ön göremediği bir fırtına yerle bir etmiş güzel perilerin ülkesini. Fırtına dinmiş ama geriye yıkık dökük bir ülke kalmış. Prens bunu duyar duymaz tüm askerlerini ve gönüllülerini toplayıp yola çıkmış. Koşmuş periler ülkesine. Başlamışlar tamir etmeye ülkeyi. Periler bir yandan; prensin gönüllüleri, askerleri bir yandan, ülkeyi baştan yapmışlar. Kraliçe de sarayını tamir ediyormuş bir o tarafa bir bu tarafa uçuyormuş. Prens ise taş taşıyormuş aşağıda. Bunu gören Kraliçe bir an durmuş düşünmüş, prens çok farklıymış adamdan. Onun gibi umarsız ve sorumsuz değilmiş. Kalbi de yumuşamış Kraliçenin, gitmiş prensin yanına tutmuş elini ve “Evet!” demiş. Prens inanmamış duyduklarına. Bir daha sormuş, Kraliçe tüm yüreğiyle “Evet” demiş. Periler ülkesinin yaraları sarıldıktan sonra 40 gün 40 gece düğünleri olmuş. İki ülkenin halkı bir araya gelmiş. Herkes çok eğlenmiş, herkes çok mutlu olmuş. Kraliçenin ilk değil ama ikinci hikâyesi mutlu sonla bitmiş. Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine. Gökten 3 elma düşmüş biri Tuğba'nın başına biri Uğur Böceklerinin başına diğer elma da Fikirperest okurlarının başına...

Tuğba BADEMCİ

KIRMIZI KEMER

Eylül ayında, Isparta Gönen İlköğretmen Okulu'na gittik. Yıl 1957. İlkokuldan sonra altı yıl. Yazılı ve sözlü imtihanları ile okul kazanılıyordu. İmtihanlar, ilçe merkezlerinde yazılı yapıлып, yazılı evraklar öğretmen okulunda değerlendirilerek mülakata çağrılacaklar seçiliyordu. Çevre illerde Gönen'e müracaat ediyordu. Yani bölge bölge düzenlenmiş. Mülakat bir hafta sürüyordu. Her neyse okuş başladı. Sınıflar belli oldu. Birinci sınıflar üç şube, mevcutlarımızda kırkın üzerinde. Yatılı okul imkânları çok iyiydi. Dersane, yemekhane, yatakhane birbirine yakın yerlerde. Herkese ayrı ayrı yatak, altlı üstlü karyola, yemekhanede sekizer kişilik, altışar kişilik masalarda ayrı tabak, çatal, kaşık... Hemen hemen çoğumuz için yeni ve görmediğimiz bir hâli yaşıyoruz. Mesela, o yıllarda bu imkânlar bizim evimizde de köyümüzde de yoktu. Bunu rahatça söyleyebilirim. Ama oralarında lüks yerlerde olmayan güzellikleri ve özellikleri vardı. Örneğin; doğallığı. Her birimiz güzel Anadolumuzun köylerinden gelmişiz. İlk hafta aileme uzun bir mektupla öyle güzel güzel yazmışım ki... Sonradan öğreniyorum babam akrabalara

okumuş. Köy odasına götürmüş mektubu. Orada da okumuş. Kitapları okulun verdiğini, yemeklerin mükemmelliği ile yemekhane düzenini ayrı tabak ve takımları, ayakkabı ve elbise için ölçülerimizin alındığını, spor sahalarını, her dersin öğretmeni olduğunu ve daha neler neleri... Sanki bir hayal dünyasındaymışım gibi anlattım, yazdım ha yazdım.

Gönen'e sözlü imtihan için geldiğimiz günlerde, yani okula giriş için mülakata geldiğimizde arkadaşların kıyafeti gibi kıyafetim yokmuş. Evimizde bulunanı giyip geldim. Babalarımız olduğu için benim babamda bu durumu görmüş. Mesela ben, ayakkabım çarık dikimi gibiydi. Neticeler okundu. Okulu kazandım. Mutluluğun böylesini herkesin yaşamasını gönülden dilerim. O aralık memleketlere dağıldık. Günü gelince okula geldik.

Neyse bundan bir ay kadar sonrasına gelelim. Yani ilk hafta benim mektup yazdığım günlere. İlk haftaki mektubumdan bir ay kadar sonrası idi. Öğle yemeğinden çıkarken bir baktım karşımda babam. Sarmaş, dolaş hasret giderdik. Sürpriz bir karşılaşma.

Giysi getirmiş. Oracıkta beni giydirdi. Lacivert pantolon, kırmızı bir kemer. Yemekten çıkanların bazıları etrafımızda bizi seyrediyor. Bir kaç üst sınıflardan olan ağabeyler babamla ilgilendiler. "Hoş geldin amca" dediler. "Amca çok yakıştı" diyerek ilgilendiler. Benim mutluluğuma diyecek yok artık. Babamı oradan uğurladık. Bundan önce ağabeyler babamla konuşurken "Amca kantin var oraya gidelim, sana hem çay ikram edelim hem de konuşalım." dediler. Babam "Hemen gitmesi gerektiğini köydeki işlerinin acele olduğunu" söyledi. Bu durum beni çok sevindirdi. Ağabeylerin samimi ilgileri bana moral verdi. Okulu sevdi. Öğrencilere güven duygusu hissettirdi.

Daha sonraları ikinci mektubumu da uzun uzun yazdım. Elbise, gömlek, ayakkabı gibi giyeceklerimizi verdiler. Üç kişilik bir öğretmen kurulu hepimizi sırayla teker teker bir odaya alıp kıyafetlerimizi kontrol ettiler. Eksiklik tespit ettiklerini orada bulunan ilgili firmanın terzisine gereğini ne ise yaptılar. Bütün bunları da daha geniş olarak mektuba hevesle yazdım.

Etütlerde, her sınıfa son sınıf yani altıncı sınıf ağabeylerinden rehber verildiğini, ayrıca bir sınıf öğretmenimizin de olduğunu her hafta bizlerle toplantı yapıp bizleri dinlediğini, tavsiyelerini anlattığını, çift nöbetçi öğretmenlerimizin devamlı bulunduğunu kısacası her şeyin mükemmelliğini ve beni hiç mi hiç merak etmemelerini

özellikle belirttim.

Hatta hiç görmediğim, duymadım yemek bile veriyorlar 'Revani' dedim. Sınıf öğretmenimizin anlattıklarından da kendime malettiğim görüşleri aktardım. Devletimiz, milletimiz var olsun. Bu imkânları verdi. Bize ise çalışmak sadece çok "ÇALIŞMAK" kalıyor. Okula başlamak için yani ilk ders yılı başı evden ayrılıp yolcu olurken bir komşu anneme "Fadime, çocuk bugün mü gidiyor?" dedi. Annem hiç konuşmadı, ağladı. Bu manzara beni de etkiledi. Galiba bu duygusal anın etkisi ile de olsa gerek önceki anlattıklarımı mektuba yazdıklarımı güzel güzel döşedim. Zaten okulda ne kadar iyi olduğumuzu da belirtmiştim. İlk yılın son mektubunda ise sosyal faaliyetleri anlattım; her ay bir kitap okumak ve özetini çıkarmak, haftada bir okul hamamı yıkanma günü olduğu sınıf sınıf olarak ve çamaşır temizliği, her sınıfın bir gece piyes günü düzenlediği önemli günlerin okulca anıldığı programları şiir okuma, yazma yarışmaları yapıldığını; saz, mandolin çalma, gün ve yarışmaları, türkü söyleme seçmeleri, sınıflar arası maçlar, koşu, uzun ve yüksek atlama seçmelerindeki üst sınıf ağabeylerimizin başarıları.

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'na olan hazırlıkları, jimnastik grubunun Isparta'daki 19 Mayıs törenlerine katıldığını çok beğenildiğini yazdım. Sınıf hocamız, "Katılan her okul iyiydi. Biz yatılı imkanları olunca hazırlık zamanımız çok oluyor önemli olan o bayramın ruhunu anlamak" diye anlattığını ve daha birçok şeyi sevgiyle, heyecanla doğru olarak yazdım ve bağladım. "Yaz tatilinde kavuşmak dileğiyle, Allah'a ısmarladık. Ellerinizden öperim."

Mayıs sonu okullar tatil oldu. Hatta bize birkaç gün önce izin verildi. Benim mektupta benden birkaç gün önce gelmiş. Sonra dayımgile gittik. Hoş-beşten sonra annem,

mektupla neredeyse beraber geldiğini anlattı. Oku bakalım diye ısrar ettiler. Babam cebinden çıkarıp bana sen oku diye verdi. Okudum, okudum. Etrafıma toplanıp, meraklı bakışlarla dinlediler. Ha... İkinci bir mektup var! Bunları yazarken bugün bile öyle dalmışım ki şu hususu unuttum. Bunu mutlaka anlatmalıyım. Ben mektubu Gönen Postanesi'ne verdim. 19 Mayıs'tan bir veya iki gün sonrası. Okula geldim. Okul duvar gazetesinin yıl sonu sayısı düzenlenip, asılmış. Baktım. benim yazım da var; Şiir. Benim için de sürpriz oldu. Üst sınıflarda şahane yazarlar vardı. Demek yenilere de teşvik, değer vermişler. Şiir şöyle başlıyor: Köyüme Hasret
Ders yılı sonunu gözledim,
Köyüm seni özledim.

Ama mektubun tamamını yazmıştım. Hemen ikinci mektuba şiiri yazıp bir kaç satırla sevincimi paylaştım. Tekrar Gönen P.T.T'ye gittim. Görevli memur ağabey gülümsedi. "Bir şey unutun galiba?" dedi. Bende ona gülümsedim. Başım la evet karşılığı verdim.

Son hafta geldi. İlk sınıfın son haftası, Mayıs sonu. Güzel bahar günleri. Öğretmenlerimizin tavsiyeler, sohbetleri dahil yıl sonu eğlenceleri güzeldi. Bize birkaç gün önce izin verdiler. Köyüm dediğim Sücüllü İlkokulu'na gittim. Teneffüs zamanıydı. Bahçede dolaşan nöbetçi öğretmene birkaç öğrenci beni gösterip; "Öğretmenim, bu Gönen'de okuyor," dediler. Öğretmen benimle ilgilen-di. Çocuklar etrafımıza halka oldular. Elbise ve kıyafet, kravat ve kunduralar dikkatlerini çekti. Dokunanlar oldu.

Beni mezun eden öğretmenim rahmetli Ahmet Turan'la da görüştük. Beni müdür ve öğretmen odasına götürdü. Geçen yıldan hemen hepsini ve onlarda beni biliyordu. Diğer teneffüslerde öğrencilerle sohbet ettik. Devlet okulunun güzelliklerini anlattım. Bir ders sınıfın birine misafir oldum. Sınıf öğretmeni benim durumumu örnek göstererek, öğrencilerine çalışmalarını için telkinlerde bulundu. Valla o günler iyiydi. Okulumuzun bütün birimleri bir arada olunca verim yüksek. Şimdi üniversitelerde okul bir tarafta; öğrenci yurtları uzak, ayrı ayrı yerlerde yaz, kış zor. Hep bir yerde olabilecek yerlere kurulmayışını aklım almıyor.

Diyeceğim o ki; dersane, idare, kantin, laboratuvar, yemekhane, yatakhane ve diğer gerekli birimler bir arada olunca devletin resmi kurum ve öğretmenlerinin eğitimi sayesinde her yönden, her bakımdan iyilik; başarılı ve hedefli oluyor. Öğrenci, yurt, yemek vesaire yönlerinden problem yaşamıyor. Daha o yaşlarda gücü tükenmiyor.

Eğer istenirse bugün daha mükemmeli yapılır. Bu devirde, bu imkânlarla. Yeter ki ehil ellerde hedefe yönelinsin. Elinden geleni yapmak şartı ile kimse ümidini kaybetmesin. Bu işin sırrı kendimizde "ÇALIŞMAK" ve "BİR OLMAK". Bunları herkes söylüyor öyle değil mi? Aziz Sancar Beyinde dediği gibi...

Talip ÇEVİK

ÇOCUKLAR İÇİN BARIŞ ŞİİRLERİ

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra insanlık o çapta büyük bir kıyımı bir kez daha yaşamadı. Ancak ne yazık ki aradan geçen zamanda, dünyanın her yerinde barışın hâkim olduğunu söylemek mümkün değil. Dünyanın pek çok köşesinde siyasi, etnik, dinî, ekonomik çıkarlar için ya da salt üstün olma uğruna, devletler arasında sürekli çatışmalar yaşanmakta. Bugünlerde Rusların Ukrayna'yı işgal etmesi de en son yaşadığımız örnek. Her zaman olduğu gibi bu gibi durumlarda en çok zarar görenler de çocuklar olmakta. Yangın yerine dönmüş şu yeryüzünde savaşların en ağır bedelini onlar ödüyorlar. Maalesef çocuklar savaşın en zayıf halkaları, dolayısıyla amaçlar farklı olsa da her savaş çocuklara karşı yapılan bir savaş olmaktadır. Bu geçmişte de böyleydi; şimdi de böyle. Şu an için bizim ülkemizi de yakından etkileyen bu savaş yoğun bir şekilde yaşanmadığı hâlde yapılan açıklamalarda iki hafta içinde yüze yakın çocuğun öldüğü söylenmekte. Ekranlarda belki çocuk cesetleri görmüyoruz ama yollarda neye uğradığını şaşırان ve bombalar kendilerine ulaşmadan bir an önce ülkelerinden uzaklaşmaya ya da sığınaklarda kendilerini korumaya çalışan kadınları, yaşlıları ve de özellikle de çocukları görüyoruz sanki bir Hollywood savaş filmi seyredencesine rahat koltuklarımızda. Belki batı bu görüntülere başını öte yana çevirip görmezden geldiği için aşına değildir ama biz alışığımız bu tip görüntülere hatta çok daha ağırlarına.

Son 20-30 yıl içinde önce Irak sonra Suriye'de savaştan ülkemize sığınanların dramlarını yaşıyoruz onlarla beraber. Mesela sizi 13 Şubat 1991 tarihine sabahın erken saatlerine Bağdat'ın en iyi sığınağına götürüyüm; 2500 kapasiteli sığınakta çoğu kadın ve çocuk, geceden beri süren hava saldırısının bitmesini bekliyorlar. Ama o gün, günün ilk ışıklarının doğmasına birkaç dakika kala ABD uçaklarından bırakılan bir akıllı bomba, sığınağın çatısında delik açıyor. Daha büyük bir ikinci bomba bu delikten geçerek ve önüne çıkan tüm katmanları delerek zemine ulaşır patlıyor. 1500 civarında ölü. Bütün cesetler yanarak simsiyah kömür haline gelmiş. Ölenlerin çoğu kadınlar ve çocuklar.

Dünya kamuoyundan gizlenmiş bu katliamın görüntülerini CNN televizyonunun ham kayıtlarından izleyenler gözlerine inanamadı. Bu bir vahşetti. Ve bu trajediden kimsenin haberi olmadı. O gün Amerika, dünyanın gözünün içine baka baka, Bağdat'ta Irak-İran savaşında kumanda merkezi olarak kullanılan gizli bir sığınakın vurulduğunu açıkladı! (1)

Bu vahşet, yaşananlardan sadece biri. Şu ana kadar Ukrayna işgalinde böyle bir an yaşanmadı ve umarım bir daha da hiç yaşanmaz. Körfez savaşından bu yana beş yaşının altında sadece 500 bin Iraklı çocuğun savaş nedeniyle öldüğünü söylüyor yetkililer. Bu rakam ABD'nin Japonya'ya attığı atom bombaları sonrası ölen insan sayısının üç katı. Hayatta kalan çocukların dörtte biri de gelişme ve büyüme bozuklukları göstermiş. Atılan 85.000 ton bomba sonucu ölen insanlar ve yok olan şehirler hâlâ bizim hafızamızda. Sadece orada mı? Tabii değil. Myanmar'da, Yemen'de, Suriye'de de çocuklar benzer süreçler yaşıyor. Ama fark yok bizim için Japonya'da atom bombasından dolayı ölenin bir Japon, Körfez savaşında şehrinin hedef ayırmaksızın bombalanmasından dolayı ölenin bir Arap ya da Rus bombardımanı esnasında ölenin Ukraynalı bir çocuk olması arasında. Yunus gibi düşünür, yetmiş iki millete bir gözle bakarız. Ama bazılarının bakış açılarının farklı olduğunu

gördük bizzat şu anda savaşın yaşandığı bölgelerden yaptıkları yorumlarda ve savaş dolayısıyla kaçmakta olan Suriyeli göçmenlerle Ukraynalı göçmenlere yaptıkları ayrıcalıklı muamelelerden. Kabullenemiyorlar böyle bir vahşetin sarı saçlı mavi gözlü çocukların da başına gelmesini. Ama kurban esmerse, biraz kavrukta, Orta Doğuluysa ve de inancı farklıysa normal karşılanıyor ölümler; onlar için hayatın olağan akışı olarak düşünüyorlar vahşetleri ve katliamları. Onların bu duruma düşmelerinin asıl nedeninin bizzat kendilerinin bitmez tükenmez hırsları olduğu halde. Ama kendilerine benzeyen kendileri gibi düşünen birilerine bunlar yaşatıldığında tüm varlıklarıyla karşı çıkıyorlar. Bir şiirinde “İnsanlar hangi dünyaya kulak kesilmişse öbürüne sağır,” diyen İsmet Özel’e hak vermemek mümkün değil. Görüntüde modern ve insancıl ama zihniyette saplantılı ve şoven bu bakış açısından nasıl kurtulmalı acaba? Özel’in Sevgilim Hayat şiirinde bir cevabı var bu soruya aslında:

*Ben öyle bilirim ki yaşamak
Berrak bir gökte çocuklar aşkına savaşmaktır
Çünkü biz savaşmasak
Anamın giydiği pazen
Sofrada böldüğümüz somun
Yani iscacık benekşeri çocukluğumun
Cılk yaralar halinde;
Yayırlar toprağa
Etlerimiz kollar
Gökyüzünü kollar
Çünkü biz savaşmasak
Uzak Asya'dan çekik gözlerimiz
Küba'dan kıvrıkcık sakallarımızla
Savaşmasak
Güm güm vurur mu kömürün kalbi Kozlu'da
Ke san'da, Kandehar'da ümüğüne basılır mı vahşe-
tin?*

Kendini bu kadar feda edecek kadar cüretkar olmasa da yaşanılması bir dünya yaratmak uğruna verilmiş daha barışçıl cevaplar da var tabii çocuklara korkmadan özgürce yaşayabilecekleri bir dünya sağlayabilmek için. Barışa olan tutkusu, savaş ve nükleer karışıklığı üzerine şiirleri olan Nâzım Hikmet de onlardan biri. Onun dünya barışına yaptığı katkılardan biri de yedi yaşındayken öldürülen bir kız çocuğunun ağzından bir barış çağrısı olan küçük bir kız Sadako'nun anısı üzerine yazdığı 'Küçük Kız' şiiridir. Sonraki yıllarda başta Japon halkı olmak üzere, tüm dünyaca çok bilinecek, sevilecek, bestelenecek ve şarkılara dönüşecek bir şiir:

*Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölümler.*

*Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.*

*Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.*

*Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok,
Şeker bile yiyemez ki
kâat gibi yanan çocuk,*

*Çalıyorum kapınızı,
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.*

Nâzım Hikmet bu şiirini Sadako Sasaki'nin anısına yazmıştır. Peki kimdir bu Sadako? Sadako on sene önce Hiroşima'ya atılan atom bombasından kaynaklanan radyasyon serpintileri yüzünden henüz iki yaşındayken kan kanseri olan küçük bir kızdır. Bu hastalıktan dolayı on binlerce yaşıtı gibi hastanede yatarken kağıttan turna kuşları yapmaktadır. Japonların Kâğıttan Bin Turna Kuşu Efsanesi'ne göre; hasta bir kişi kâğıttan bin turna kuşu katlarsa, tuttuğu dilek tanrılar tarafından işitilecek ve yerine getirilecektir. Ancak 644 turna kuşuna kadar gelebilir Sadako Sasaki. 1955 yılında bir Ekim günü ölüm teslim alır vücudunu. Geri kalan 356 turna kuşunu arkadaşları tamamlarlar. Kokeshi adlı bebeği ve bin turna kuşuyla birlikte gömülür. Gerçek hayattan alınan Sadako'nun bu hikâyesi Kanadalı yazar Eleanor Coerr 1977 yılında "Sadako and the Thousand Paper Cranes" (Sadako ve Kağıttan Bin Turna Kuşu) adıyla kitaplaştırır.

O yıllarda, Japon kadın ressam Toshi Maruki'nin de resimlerini görmüştür Nazım Hikmet. Savaşın vahşetini anlatmakta olan resimlerin bir tanesi de yedi yaşında yanarak can vermiş bir kız çocuğuna aittir. Ressam Toshi, Hiroşima'yı yakıp kül eden Amerikalıların Little Boy (Küçük Oğlan) diye adlandırdıkları atom bombasına nazire olarak bu resme Miy Chan (Küçük Kız) ismini vermiştir. İşte Nazım'ın, Sadako Sasaki anısına yazdığı şiirdeki büyümeyen ölü çocuk, yedi yaşındaki bu Miy Chan'dır. 1956 yılında yazdığı bu şiirin başlığı da oradan gelmektedir. (2)

Gelecek hayallerini çalıyor savaşlar çocuklardan; umutlarını bitiriyor, oyuncaklarını götürüyor, şeker yedirmiyor, anne-baba sevgisine hasret bırakıyor. Güneşlerini karabulutlarla kapatıyor, yağmurlarını kesiyor, gelecek tarlalarını verimsizleştiriyor. Güvensiz ve sevgisiz bireyler hâline getiriyor onları. Kimin hakkı var onlara bunları yaşatmaya? Savaşız bir dünya bu kadar zor mu? Zaten sınırlı bir yaşam süresi olan insanoğlu bu evrende kendi sonunu daha da yakınlıştırdığının farkında değil mi? Dünyada oldukça önemli sayıda insanın bunun farkında olduğunu düşünsek bile maalesef gücü ellerinde tutan iktidar sahiplerinin aynı düşüncede olmadığı yaşadığımız acılardan belli. Yaşanılan onca acıya karşın silah ticaretinden para kazanmak ve bunun devamını sağlayabilmek için dünyanın dört bir yanında savaş senaryoları üretip, insanları birbirine düşürmek ne derece mantıklı siz düşünün. Ama burada maksat insanları daha rahat yaşatmak değil, savaşlar çıkartarak o ülkelerin doğal kaynaklarını elde etmek ve silah ticaretini canlandırmak. Bu anlayışta olan insanlar olduğu müddetçe dünyamızda savaşlar bitmeyecek gibi görünse de çözüm yine insan odaklı düşünen şairlerin şiirlerinde olduğu gibi çocukların ihtiyaçlarının ön plana alındığı; çocukların içten ve yalansız davranışlarının örnek alındığı bir dünyadan başkası değil. Çocuklara ölmek değil gülmek yakışır. Bırakalım çocuklar özgürce kursunlar gelecekteki dünyalarını kendi bildiklerince Nâzım'ın Dünyayı Verelim Çocuklara şiirinde söylediği gibi:

Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir ekmek somunu gibi
Hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
Dünyayı çocuklara verelim
Bir günlük de olsa öğrensün dünya arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı alacak elimizden
Ölümsüz ağaçlar dikecekler.

İsmail İĞDELİ

SAZENDE JARGONU

Yüzyıllar boyunca duyguları ifade etmenin türlü yolları vardı. Kimi kelimerle kimi notalarla kimi de renklerle bezedi duygularını. Ama hayatın içinde, insan ruhunda derin izler bırakan, nedenini bilmeden seni heyecanlandıran ya da hüzünlendiren bir sırta sahip olan müzikti. Bir kalp atışın sesi heyecana, bir kuş cıvıltısı neşeye dönüşen ya da tik tak tik tak... Evet, müziğe dokunuşlarıyla ses veren biri, Faruk Akçeşmeyle muhabbetimizin zamanı geldi. Hadi bir çay alın ve ruhunuza bir sandalye çekin.

1- O zaman ilk soru... ☺ Her kelimenin sözlükteki anlamından farklı olarak insanda taşıdığı anlam bambaşka olabiliyor. O zaman sana müzik desem sendeki tanımı ne olur?

Müziğin bende ki tanımını şöyle tarif edebilirim. Bazen içinde bulunduğunuz hali yedi lisan da bilseniz kelimelerle ifade edemezsiniz. Tam o anda devreye giren duyguların en yalın ve yoğun hâliyle dışa vurumudur müzik.

2- O zaman aslında müzik sana sığınak olur gibi peki nasıl başladı müzik serüvenin?

Tabii hem bir sığınak hem bir haykırış aslında. Eskiden büyüklerimiz hac ibadetinden dönerken kendisinin, eşinin, dostunun çocuklarına çeşitli oyuncaklar getirirdi, bana da yedi yaşındayken babam oyuncak bir org getirmişti. O sıralar orgla oynarken Barış Manço'dan "Unutmadım seni" şarkısını çalarak başlayınca aile küçük bir şok geçirse de o şekilde başlamış olduk.

Daha sonra ışık görmüş olacaklar ki ney çalmam için yönlendirdi ailem. Bir süre ney ile ilgilendim ama bir etkinlikte ara vermiş müzisyenlere ait kenarda duran bir kanun enstrümanını görüp merak edip dokunduğumda, "Bunu çalmalıyım!" dedim ve asıl o gün serüven başladı.

3- Barış Manço dinleyip nasıl çalmış bunu eğitim almadan diye düşündüm. Yetenek burada devreye giriyor demek ki.

Halk arasında kulaktan çalma diye tabir edilen durum bende biraz yoğun şekilde mevcuttu. O yüzden teorik nota bilgisini çok geç öğrenebildim çünkü başlarda kulak yoluyla çoğu şarkıyı hızlıca ezberleyip yorumlayabilecek hâle geliyordum. Ama işin derinliklerine girince yani ağır ve çok farklı müzik türlerinde eserlerle karşılaşmış çalmak isteyince ve artık bir yerde tıklandım ve durum değişti tabii :)

4- *Anladığım kadarıyla yeteneği de kalıplara sığdırmak zorlamış özgün bir yetenekten yol almadığından.*

Evet. Nota, solfej, şan, makam, nazariyat ve müziğin tarihçesi gibi teorik bilgileri öğrenmek ve özümsemek kalıpları kaldırmada en büyük yardımcılarından biri zaten. Müzikle ilgili her şeyin teorik bilgiden ibaret görülmesini de doğru bulmuyorum. Müziğin varoluş sebebi duygularınızı ifade etmek. İçinizden geleni kurallar yüzünden yansıtamıyorsanız tamamen müzik yapmış sayılmazsınız bence. Bir kalıba girmemek için başkasına ait eserleri icra ederken icracı, kendi hislerine göre eserin ruhunu ve aslını bozmadan yorumlayabilmeli ve belli bir tavra bürünebilmeli.

5- *Müzik kulağı doğuştan mı yoksa sonradan kazanılabilen bir özellik mi?*

Doğuştan gelen bir yetenek olduğuna inanıyorum ama bunu çalışmakla, azimle desteklemezeniz bir anlamı kalmıyor. Müzik kulağı ve yetenek bakımından zayıf olup azimle çalışan insanlar her zaman daha iyi müzisyen olmuşlardır. Hem yetenek sahibi olup bunu da çalışmayla bezeyenlerse en iyi müzisyenler olmuşlardır.

6- *Kaç enstrüman çalabiliyorsun ve sanırım kendini bulduğun enstrüman kanun?*

Piyano, ney, klarnet ve gitar ile amatör düzeyde kulak yardımıyla nota bilmeden ilgilendim ama 15 yıldır kanunla yoldaşlık ediyoruz :)

7- *Her enstrümanın farklı bir ruhu var değil mi? Piyano modernizmi , ney ruhu ,gitar asiliği ve kanun derinliği simgeliyor gibi geliyor bana tabi müzisyen gözüyle farklı yorumlanır.*

Aslında enstrümanın kimin elinde olduğuyla alakalı bir durum bu. Elbette her enstrümanın çağrıştırdığı belirli ve birbirinden farklı hisler vardır ama hangi enstrüman olursa olsun sazendenin dokunuşuna göre farklı bir kimliğe bürünür.

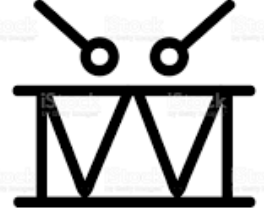
8- *Pekî birden fazla enstrüman çalıyor sun ama kanun yoldaşın oluyor. Diğer enstrümanlardan farkı neydi ki senin için yoldaş olarak kanunu seçtin ve sana yaşattığı duygular nelerdi?*

Armonik yapısı, hem türk hem batı tarzı eserlerin icra edilebilir olması bana kendimi ifade edebilmem için geniş bir imkân sunuyordu kendi adıma. Yankısı, akustiği ve tonuyla beni kendine diğer enstrümanlardan daha çok çekti.

Benim kanunu kendimle başbaşa çalarken hissettiklerimi heyecan, özlem, hüznün ve çığlık olarak ifade edebilirim. Neyde ise biraz daha uhrevi duygular. Ritimde biraz isyan, klarnette haykırış.

9- *Türk piyanosu da deniliyor diye biliyorum kanuna doğru mu?*

Evet aslında Türk müziğinin içindeki tüm komaları barındırdığı için öyle de denilmektedir. Ama biz piyanoya batı kanunu diyelim neden denmesin? :)

10- *Müzik hayatından bahseder misin biraz? Bir de kariyer yolculuğunda müzik değil de farklı alanlara yönelmişsin. Bir kariyer uzmanı olarak bunu nasıl değerlendiriyorsun?*

Trt de bir sene çalıştım ama kadro olmadığı ve olacağına inanmadığım için bırakıp gittim. Ülkemizde müzikal kariyer yapmak ve hayatınızı bu şekilde sürdürmek çok zor. Aileler çocuklarına müziği yıllardır hobi olarak empoze edip asla bir ana meslek grubu olarak benimsememişler. Dünya genelinde farklılık gösterse de ülkemizde genel algı bu şekilde. Müzisyenlere tanınan haklar, güvenceler, istihdam olanakları maalesef yok denilecek kadar az. Bu duruma istisna örnekler elbette var ama genel olarak durum bu.

11- *Pekî, çocuklar ebeveynleri tarafından müziğe, müzik türüne ya da herhangi bir enstrümana nasıl yönlendirilmeli?*

Tamamen kişisel ilgi ile ilgili bir konu. Çocukların engellenmemesi gerektiği gibi zorla müziğe de yönlendirilmemeli. Küçük yaşta ritme ve melodiye verdiği tepkilerden belli oluyor aslında. Şahsi fikrim, Türk toplum yapısında ailelere düşen spor, sanat ve her türlü alanda gerekli imkânları sağlayıp çocukların ilgi duyduğu ve yetenek sahibi olduğu alanları küçümsemekten veya farklı düşünce tarzlarına kapılmadan eğitim alma olanağı sağlamaları ve saygı duyup manevi olarak destek olmaları.

12- *Hayatın içinde mi müzik yoksa müziğin içinde mi hayat sence?*

Duymayı bilene inşaat makinesi bile bir melodi aslında. Elektrik süpürgesinin bile notası var. Bence hayat müziğin içinde.

13- *Kendinle özdeşleştirdiğin bir şarkı bir kitap ve bir şiir var mı?*

Öyle tek bir şarkı veya kitap yok. Sadece tek bir şarkıyla özdeşleşecek kadar az şey yaşamıyor insan :)

14- *Müziğin bir rengi olsa ne olurdu?*

Müzik bazen siyah gelir insana karalar bağlatır, bazen rengarenk gelir en hâlsiz anınızda sizi ayağa kaldırır. Tek bir renge sığdırmayalım :)

15- *Son olarak müziğe kelimelerle veda etsek, Hayal, yol, mutluluk ve nota, bu kelimelerin senin sözlüğündeki karşılığı nedir?*

Hayal, yaşama sebebidir. Yol, hayale ulaşmak için çekilen çileleri sevinçleri hasreti, vuslatı, ayrılığı, tatlıyı ve acı her türlü şeyi içinde barındıran ve hiç durmadan koşulandır ve tabii bir sonu vardır. Mutluluk, kalbin isteyerek çarpmasıdır. Sevdiklerin tarafından sevilmeaktır. Nota, dünya üzerindeki tek ortak lisandır. Ruhun kağıda yazılmış hâlidir.

"Müzik esrarengizliğin içinde yaşayabileceğimiz en güzel deneyimdir, diyor Einstein. Bize hayat sabnenden müziğe dair kıymetli deneyimlerini sunduğun için teşekkür ederiz."

Röportaj: Meryem ÇAYCI

YÜREĞİM MEHMET AKİF

Mehmet Akif... Bu kelimeleri karşımda duran Safahat'a karşı yazarken, daha iyi anlıyorum Mehmet Akif'i. Safahat'ın içine daldığımda daha iyi anlamaya daha iyi öğrenmeye başlıyorum şiiri, özgürlüğü ve vatan sevgisini. Mehmet Akif, sadece bir şairden ibaret değil bence. Bir ışık, şiire açılan çok güzel bir kapı ve hepsinden öte kitapların içindeki o tarifsiz kokunun temsili.

Çok küçükken bir kapı çıktı önüme, kocaman ama çok büyük bir kapı. Meğer o kapının içinde Mehmet AKİF varmış da ben bilmiyordum. Meğer ne güzel bir yola açılmış o kapı, açmasını bilene. Bence o kapının önünde bir tohum Mehmet AKİF; şiirleriyle, azmiyle. Bir insanın kalbi şiir olabilir mi? Mehmet Akif'in kalbi şiirdir, en güzel mısraları olan. Her mısrasında farklı manalar barındıran. Mehmet Akif, bazen ağlar mısralarında "Ağlamam, anlatamam, hissederim, söyleyemem" dediği gibi. Bazen haykırır vatanına olan aşkını "Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?" mısralarıyla.

Bu cümleleri yazarken aklıma şöyle bir soru geldi; "Mehmet Akif doğulur mu, Mehmet Akif olunur mu?" Bu soruya herkesin vereceği cevap farklı olur elbette ama bence "Mehmet AKİF olunur." Bu kadar sevmeseydi şiiri, sınıksız tutmasaydı kalemini, umursamasaydı hayatı olabilir miydi Mehmet AKİF, bu kadar sevmeseydi vatanını, hürriyeti, olabilir miydi İstiklal şairi?

Ey koca yürekli şair "Sus Ey Bülbül" diye yarkardığında bülbül sustu mu bilmiyorum ama kalbinizdeki hüznün tesiri hala yüreklerimizde, canlı, dipdiri, tetikte, başka bülbüller ağıt yakmasın diye canım memleketimde. Kalplerimize yerleştirdiğiniz din, vatan ve hürriyet aşkının tohumları giderek büyümeye devam ediyor. Emanetiniz bizde... Şiirlerinizde kanat taktığınız her bir kelime Zümrüd-ü Anka oldu. Her bir harfi ayrı aşk her bir kelimesi cümlesi ayrı ışık oldu yolumuzu aydınlatan.

Aziz Türk Milleti ve şiir ve ben... Sizi hiç unutmuyoruz. Yer gök bizimle birlikte okuyor şanlı İstiklal Marşımızı! Hep canlı hep bizimlesiniz koca yürekli Mehmet AKİF. Her daim dilimizde siz, yüreklerimizde hürriyet. Bekle, bekle ki o diyarlarda size doğru size hasret bir şanlı nesil solmaz tohumlarınızı saçarak gelecek zamana ve size yaklaşmakta...

ÇOCUK

Çocuk dediğin sevgi dolu
Çocuk dediğin mutluluk dolu
Çocuk dediğin enerji dolu
Çocuk kalbi dünyada dolu

Çocuk her şeyi bilen
Her şeyi görüp,duyan
Herkesse sevgi dağıtan
Dünyaya başka açıdan bakan

Ceren ÇELENK 11 yaşında :)

SABIR

Hayatınızda hiç sabrettiniz mi?

“Hem de çok...” dediğinizi duyar gibiyim. Her insan her canlıya, bir şeylere sabreder. Fakat bazen de sabrımız taşabilir.

Şeyh Edebalı'nın çok sevdiğim bir sözü var: Sabretmesini bil, vaktinden önce çiçek açmaz. Gerçekten de öyle, vaktinden önce kuş bile uçmaz.

Biz sabretmesini bilirsek vakit öyle geçer ki zamanın nasıl geçtiğini anlamayız bile. Mesela çok eğlendiğiniz yerde zaman çok hızlı geçer. Fakat sevmediğimiz, çok sıkıcı bir yerde de zaman bir türlü geçmek bilmez. İşte böyle zamanlarda anlar insan sabretmenin nasıl bir şey olduğunu.

Hayat da böyle. Bazen sınanırız ve bizi sınavan şeylerde gerekecek olan şey sabırdır. Eğer sabrımız olmazsa karşılaştığımız sorunları çözemeyiz. Bu konuda Mevlana'nın da çok güzel bir sözü vardır: Ferahlamak için anahtara ihtiyacın varsa; sabır ferahlığın anahtarıdır.

Kardelen KAYA (14)

KAYBETTİĞİNE İNANARAK KALKMAK

Bu hayatta hiç kaybettiniz mi? Evet, dediğinizi duyar gibiyim. O zaman şöyle sorayım, Hayatta kaybettikten sonra, sanki hiç kaybetmemişsiniz gibi yolunuza devam ettiniz mi?

Kaybettiğimizde ve yanlış yaptığımızda sanki bir daha kazanamayacağız gibi düşünürüz. Aslında bu hiç de böyle değil. Düşünün bir yarışta kaybettiniz ve bunu hep düşünmeye başladınız. Durmadan düşündüğünüzde elinize ne geçti? Koca bir hiç! Ama siz sadece düşünmeyip tam tersi ayağa kalkıp çalışıp kazanmaya, gayret etmeye çalıştınız... Sanki hiç kaybetmemişsiniz gibi...

Konfüçyüs'ün de söylediği gibi "En büyük başarı, hiçbir zaman düşmemek değil, her düşüşünüzde ayağa kalkabilmektir. O yüzden siz de her kaybettiğinizde ya da yanlış yaptığınızda inancınızla ayağa tekrar kalkabilirsiniz. Tabii bir de kendinize inanmak da var. Bir insan kendine inanmadan tekrar ayağa kalkabilir mi? Bana soracak olursanız bence inanmadan ayağa kalkamaz. Sonuçta insan kendine inancıyla atar adımlarını. Her adımında kendine güvenirse bir sonuç alabilir. Mesela hayvanlar bizden farklı olarak düşünemezler. İçgüdüleriyle hareket ederler. Kendilerine inanmazlar. İnsanlar ise düşünebilir fakat kendine inancı olmadığında beyni tek başına bir işe yaramaz.

Şimdi ilgimi çeken bir hikâyeden bahsedeceğim size. Bir kız varmış. Çok çalışkan fakat çok az konuşmuş çünkü az da olsa kekememiş. Bu yüzden kendine güveni yokmuş. Bir gün öğretmeni sorulara cevap vermezse bu kızın notlarını düşüreceğini söylemiş. Kız notlarının düşeceğini duyunca sorulara cevap vermeye başlamış. Yani biz kendimize güvenmezsek aslında hayattan hep düşük not alırız. Bu yüzden her kaybettiğimizde tekrar ayağa kalkmayı bilmeyi ve kendimize güvenmeliyiz. Sonuçta hayat, kaybettiğinde ayağa kalkmayı, kendine güvenmeyi sevmez.

Kardelen KAYA (13)

YILMAMALIYIZ

Her şey zamanında yapınca güzeldir. Eğlence zamanı eğlence, mutlu olma zamanı mutluluk, sorumluluk zamanı sorumluluk...

Her sınav ve engel bizim içindir. Sıkı çalışıp bu zorlukları atlatabiliriz. Her zorluğu atlattığımızda da kendimizi kutlamalı ve ödüllendirmeliyiz. Her zorluğu ve güzelliği de bu şekilde deneyimlemeliyiz.

Her zaman güzel şeyler yaşayalım isteriz ama hayat sürprizlerle dolu. Bu yüzden zorluklarda yıkılmamalı, pes etmemeliyiz. Üstesinden gelmek için tüm gücümüzle çabalamalıyız. Bu şekilde gerçekten yaşamış olacağız. Her şeyi görüp yaşayarak ilerleyeceğiz. Yürüdüğümüz hiçbir yol çiçeklerle, meyvelerle süslenmemiş. Her adımda farklı bir macera olsa da yürümeyi bilmeliyiz. Aslolan yolda olmak, çaba sarf etmek. Yolun sonunda da pes etmeyerek güzel bir yere varabiliriz.

Atatürk, çabalamadan bıraktığımızı görseydi asıl buna üzülürdü! Kişi hiç yürümeyi istememişse asla başarılı olamaz. Her zaman bir çıkar yol vardır, her zaman bir umut vardır.

Kurtuluş Savaşı'nda nasıl çocuklar başarılar elde ettiyse biz de şimdi sorumluluklarımızı bilip başarı ile Atatürk'e layık çocuklar olduğumuzu göstermeliyiz. İşte o zaman Atatürk de gerçekten mutlu olur ve "işte benim evlatlarım!" der.

Sıla ÇINAR (14)

SILGI VE KALEM

Kişi bazen her şeyi baştan aşağı silmek ister. Tüm yaşadıklarını unutmak ister. Yani hayatını baştan sona silmek ve yeni bir kalemle başka bir sayfa yazmak...

Her insanın mutlu anları olduğu gibi kötü anları da vardır. Herkes bazen üzülür, bu nedenle yaşadıklarını da unutmak ister. Benim de böyle üzüldüğüm anlarım oldu. Bazen de çok sinirlendim. O zamanlarda hep her şeyi silip yeni bir adım atmak ve kendime yeni bir sayfa açmak istedim. Yani tüm kötü anlarımı silmek...

Silgiyi bazen mecazen düşünürsek bunlar da gelir aklımıza. Bir kitapta okuduğum hikayede, bir çocuk ablalarıyla oyun oynuyordu. Oyun, "Hayatında bir şeyi silmek istesen o ne olurdu?" oyunuydu. O zaman biraz düşünmüştüm. Aslında bir sürü silmek istediğim şey vardı. Bu oyunu düşününce bana mantıklı geldi. Çünkü herkesin mutlaka silmek istediği bir şey vardır. İşte burada devreye kalem girer. Herkesin silmek istediği bir şey varsa tekrardan yazmak istediği bir şey de mutlaka vardır. Yani sildiğimiz o kötü şeyin yerine mutlaka iyisini de yazarız.

Ben hep bu nedenle kalem ve silgiyi ayrılmaz ikili olarak görürüm. Silgi bazen de hatalarımızı düzeltir. Bize yeni bir yol gösterir. Tabii o hatanın yerine de kalemle doğrusunu yazarız. Hatalarımızdan ders alırız ve kalemle doğrularını tekrar yazarız.

Sonuç olarak her insanın kötü bir anısı ve hatası olabilir. Önemli olan hatayı anlayıp onu silip tekrardan doğrusunu yazmaktır ve o sildiği kötü anıların yerine yeni ve güzel anılar yazmaktır.

Havvanur BULUT (14)

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA

Anlattıkları kadar varmış, diye mırıldandı Sevda, sınıfın penceresinden köyün tüm tozunu toprağını derin bir okyanus gibi yutmuş olan kara bakarken. Parmaklarının üzerine yükselerek beyaz tepelerin ardından karınca misali gelen öğrencilerine telaşlı bir tebessümle baktı. “İlçeyle konuşup bir servis ayarlamak lazım.” Yüzünü yalayıp geçerek saçlarını havalandıran rüzgârla pencerelerin köşelerine çevirdi bakışlarını, “Şuraların macunlarını yenilemek şart.” Ellerini ovuşturarak sobaya yönelirken ayağının altında çatırdayan parkelere kaydı gözleri, “E bunlara da bir el atmak lazım.”

Anadolu'nun ücra bir köşesinde, sadece kendi varlıklarından haberdar olanların var olduğu bir köyde, sobası tüten, çatısı akan, is ve küf kokusu eşliğinde Ali'nin ata baktığı, Ela'nın ip atladığı bir sınıfta ancak Sevda bu kadar mutlu olabilirdi. Ancak Sevda bu kadar ısıtabilirdi burayı gülümsemesiyle. Ancak Sevda istediği kadar kendi kendine konuşabilirdi artık burada.

Kendi kendine konuşanlar deli değil, yalnızdır, demişti yurttaki danışmanına. Yine bir gece kendi kendine konuşmuş yurt odasında, yine bir sabah şikâyet edilmiş oda arkadaşları tarafından, yine bir akşam “Sevda yapma artık!” denilmiş ve yine ertesi gece kendi kendine konuşmuş yurt odasında, sağ elindeki yara izi sızlarken. Bu böyle günlerce, aylarca, senelerce devam etmiş; bir Allah'ın kulu da çıkıp sormamış ki Sevda'ya “Sevda ne anlatıyorsun kendine?”

Sobanın ağır demir ızgarasını acemi hareketlerle kaldırıp içerisine birkaç odun parçası daha bıraktı. Izgarayı kapatmadan önce odunların sobanın içerisinde yavaş yavaş yanışını izledi. Alevler büyüyüp tüm odunları yuttuğunda Sevda'nın çakmak çakmak gözlerinden sobanın üzerine yaşlar düşmeye başlamış ve mısır patlağı gibi etrafa sıçramıştı. Sol eliyle hızla gözyaşlarını silmiş, aynı telaşlı hareketlerle sobanın ızgarasını deliğe doğru itmiş ve sol elini sağ elindeki yarasına bastırmıştı.

“Elif, uyudun mu?” diye fısıldamıştı kardeşine Sevda. Kapının arkasında asılı mavi önlüğüne sokak lambasının ışığı vuruyordu. Gözü mavi önlüğünün beyaz dantel yakasına iğneli kırmızı kurdelede, kulağı kardeşi Elif’ten gelecek cevaptaydı. Yüzünde engel olamadığı, hiç de engel olmak istemediği gururlu bir gülümsemeyle kırmızı kurdelesine bakıyordu. Amma da kırmızı demi Elif? diye seslenmişti tekrar kardeşine. Gözlerini ovuşturarak ablasına eşlik etti Elif “Valla öyle abla, öyle sönük kırmızı değil, bizim bahçedeki domates...” Cümlesi bitmeden yan odadan babasının ne dediği pek de anlaşılmayan bağırması gelmişti, sonrasında yumraklığı duvardan “Susun!” emrini anlamıştı iki kardeş. İki hafta olmuştu öğretmeni o kurdeleyi takalı. İlk okumaya geçen Sevda oldu, törende şiiri o okuyacak, alkışlayın arkadaşınızı, demişti takarken. Tüm sınıf Sevda’yı alkışlarken ağlayası gelmişti Sevda’nın. Tanıdık bir ağlamaydı bu. Bu ağlamayı ara sıra, kaşları yukarı doğru kalkık olmadığı, alnı sinirden kırışmadığı, elleri Elif ile Sevda’nın bazen de annelerinin yüzlerine inmediği zamanlarda, babasının yanına oturduğunda da hissedirdi. Kolunu babasının bacağına yasladığında, eğer şanslı günündeysen babasının da kolunu Sevda’nın omuzlarına doladığında mutlu hissedirdi Sevda. Ama bir o kadar tedirgin. O yüzden her mutluluk, güdüsel bir tedirginlik getirirdi Sevda’ya.

Elif, tekrar bir okuyayım mı şiirimi? Birkaç dakika öncekinden daha kısık kelimelerle ve bu birkaç dakikada babasının uykuya dalmış olması dileğiyle kardeşine seslenmişti Sevda. Elif pamuk tarlasından çıkma saçlarını küçük elleriyle geriye atmış ve ablasını dinlemeye her zaman hazır olduğunu bildirmişti. Nazım Hikmet’in seneler öncesinden oynattığı kalem, Sevda’da ses buluyordu: “Dünyayı verelim çocuklara, hiç değilse bir günlüğüne...Allı pullu bir balon gibi, verelim oynasınlar.” Birkaç saniyelik sessizlikten sonra Sevda telaşlandı, “Bak işte Elif unuttum gördün mü? Kesin yarın da unutacağım.” Kardeşler için abla hüznü kırmızı çizgilerle etrafı çizilmiş, geçilmesi yasak bir alandı. Sevda’nın bakışlarındaki kırıklık Elif’te yankılandı. Ses tonuna hakim olamayarak; “Dur!” dedi “Getiririm ben hemen şiir kağıdını.” Ağır yorganı tek hareketle attı üzerinden, çıplak ayakları beton zemine değdiğinde babasının yumrukları duvarda tekrar konuştu, “Zıbarsanıza, ne konuşuyorsunuz kendi kendinize?!” Az öncekinden çok daha net çıkan

kelimeler Elif’i yaprak gibi titretmişti. Korkuyla yatağa dönmeye çalışırken eli sehpanın üzerindeki saksıya çarpmış, saksı büyük bir gürültüyle yerde parçalanmıştı.

Odanın kapısı açıldığında rüzgârla birlikte babası girmişti içeri. Bakışları dışarıdan ayaz, elleri cehennemden sıcaktı. Babasının öfkesi duvardan sıçramış ve iki kız kardeşin suratlarında, kollarında, sırtlarında patlamıştı. Kendini rüzgâra teslim etmiş bir yaprak gibi vücuduna incek darbeleri beklerken Sevda’nın gözleri yerdeki halıya takılmıştı; babası az önce kırılan saksıdaki kardelenleri ayağıyla eziyordu. Babası kardelenleri öldürmüştü. Sevda istemsizce yere doğru eğilmiş, kardelenin ezilen beyaz yapraklarını almak istemişti. Sevda’nın sağ eli babasının ayağıyla kırık saksı parçaları arasında kalmış ve ona sızısı hiç geçmeyen bir yara izi bırakmıştı.

Sınıfın kapısı açıldığında rüzgârla birlikte öğrenciler girmişti içeri. Bakışları içeriden sıcak, elleri dışarıdan ayazdı. Sevda hemen ayaklanmış sobanın çevresine oturmuştu öğrencilerini. Ayakkabılarını çıkarmaları-

na yardım etmiş, ıslak ayakkabıları bağcıklarından birbirlerine bağlayarak sobanın üzerine asmıştı. Dünden hazır ettiği sütü cezveye koymuş, içerisine çantasından çıkardığı bal kavanozundan birkaç kaşık dökmüş ve cezveyi sobanın üzerine oturtmuştu. Şimdi ısınırınız güzelce, derken çocukların onun bakışlarıyla çoktan ısındığını fark etmemişti belki de.

Öğrenciler sıralarına yerleşip ders hazırlıklarına başladığında Sevda, öğretmenler masasındaki tebeşir kutusuna yöneldi, parmağıyla kutunun yanındaki saksının suyunu kontrol etti. Saksıdaki kardelenler narin bir beyazlıkla sınıfı selamlıyordu. Bulutların arasından çıkan güneş, tüm köyü dolanıp Sevda'nın sınıfında toplanıyor, kara tahtadan düşen tebeşir tozlarını aydınlatıyordu. Ve Sevda anladı, artık şiiri tamamlamanın vakti gelmişti:

“Dünyayı verelim çocuklara, hiç değilse bir günlüğüne
allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar.
Oynasınlar türküler söyleyerek, yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim,
kocaman bir elma gibi verelim, sıcacık bir ekmek somunu gibi
hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
Dünyayı çocuklara verelim,
bir günlük de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı
çocuklar dünyayı alacak elimizden
ölümsüz ağaçlar dikecekler.”

Şüheda BİCE

SEN HEP GÜL YAVRUM

Yeryüzünde masumiyeti işaret edin deseler hiç düşünmeden “Çocuklardır” derim. Parlayan gönüllerinde kesinlikle yer vermezler kötülüğe ve kine. Size bakan minicik bir çift gözün tek derdi oyun oynamaktır. Yüreklерinden sadece sevgi pınarı akar. Cömertçe sunduğu gülücükleriyle hayatın neşe kaynağıdır. Gökyüzünün yedi renginde siyah yoktur ya çocuk kalbinde de yoktur siyah. O zaman nokta kadar siyahı, tebesümlerine sürmeden yaşatmalıyız bembeyaz melekleri.

Eskiden filmlerde “Yazıyoor! Yazıyoor!” diye haber veren çocuklar vardı gazete satan. Belki de filmin en sevdiğim kısmıydı. Neden mi? Bir çocuğun sesi ortam ne kadar kasvetli olursa olsun orayı aydınlatır. Güzelliklerin hiçbir zaman yok olmayacağına dair inancımı artırır. Parka gidip seslerini dinleyin mesela içlerinden geldiği gibi doya doya kahkaha atışlarına şahit olursunuz. Görünmez bir haleden koruyucu kalkan oluştururlar. Bundan dolayı yaşlandığımızda “Keşke çocuk olsaydık” deyip çocukluğun koruyucu gücüne sığınırız.

Çocuk, çocuk, çocuk... İsmiyle müsemma. Berraklığın, saflığın volkanını patlatan ey sevgi abideleri! İyi ki varsınız. Dünya sizinle anlamını ve maneviyatını buluyorsa biz büyüklere mühim vazifeler düşüyor. Kuşlar gibi uçmalarını sağlamak, gülüşlerine gölge düşürmemek, akıllarında ve zihinlerinde ömür boyu kalacak savaş resimleri çizmemek, barışın elinden tutup bırakmamak gibi.

Bizler de bir zamanlar çocuktuk. Empatinin son derece dikkatli yapılması gerektiği bir durumdayız. Toz pembe hayallerini, umutlarını kırmızıya boyamamak için azami gayret göstermek elzemdir. Çok zor değildir masalsi dünya bırakmak küçücük yavrulara. Masallardaki perilere de gerek yok hepimiz birer iyilik perisi olsak. Hepsi prenses ve prensken gözyaşları döktürmeye hakkımızın olmadığı inancındayım. Doğduklarında pamuklara sarmalayıp sardığımız, üzerine kol kanat gerdiğimiz kuzucuklara kan ve gözyaşının başrolde olduğu bir ortamı nasıl bırakırız? Havsalamızın almadığı, akıl sır erdiremediğimiz bir hâldeyiz. İnsanlık olarak “Dur!” demeliyiz. Sevgiyi ve mutluluğu çok görmek yerine “Pırlantalarımızı daha iyi şartlarda nasıl koruruz?” diye düşünmeliyiz.

Her zaman kıvançla övündüğüm, tarihten hiçbir zaman silinmeyecek ve dünya durdukça hafızalarda kalacak, temelinde sadece kendi ülkemizin değil tüm cihan çocuklarının düşünüldüğü 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız her yıl kutlanmaktadır. Mustafa Kemal ATATÜRK gibi ileri görüşlü bir liderin Türk milleti tarafından tüm dünya çocuklarına kucak açmamız için 23 Nisan 1920’de Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin açılışında armağan ettiği bu bayram en anlamlı misaldir bizim için. Demek istiyor ki bu güzel gün dilimin döndüğünce,

Yüzünde bayram çiçeklerinin açtığı günler yaşa.

El ele tutuşun, sadece oyunlar oynayın.

Balonlar uçsun kahkahalarınızda.

Barış içinde özgürlüğün tadını çıkarın.

Mutluluk gözyaşlarınız olsun olacaksa eğer.

Geleceğiniz için birlikte yol alın.

Tertemiz gönüllerinizle

Simalarınız aydınlansın.

SEN HEP GÜL YAVRUM.

Nihan SENOL

NAZIM'A DAİR

Duygu adamı olmak hele hele de bunun hakkını yaşam boyunca vermek meşakkatli bir iştir ki bu iş, Nazım Hikmet olarak edebiyat dünyasına kazanmıştır. Tüm dünya otoritelerinin, şairlerinin, varoluşçu felsefecilerin, aydınlarının ve tabii ki yaşadığı ve yaşamaya hasret düştüğü toplumun, duygu dünyasına girmeyi başarmış, evrenselliğinin tek ses olarak tüm nabızlarda atmasını sağlamış nadide bir şairdir o. Ailesinin sanatçı, şair, bürokrat ressam bireyleri, soylarından gelen yetenekleri aktarmayı başardıkları Nazım ile hep var olmuş, büyükbabaları, dedeleri, dayıları ve annesinin bilinçdışı durumları şiirlerinde çoğu zaman tezahür etmiştir. Büyük dedelerinden gelen vatan ve özgürlük aşkı, sanki kendi aşkları gibi yüce ve gerçek olarak yaşanmış, kalbi kadın ve vatan aşkı için çarparken onlardan hep ayrı düşmüş, aşkı için çekilen hasret adeta yaşamının motivasyonu olmuştur.

Nazım Hikmet'in hasret dolu yaşlı yaşamı şiirlerinde umut, yaşama sevinci, coşku ve mücadelenin ana malzemelerini oluştururken, devrimci hareketlerini ülkesinin mahremiyetine de saygı göstererek halkını incitmeden yapmış, sınırları hiç ihlal etmemiştir. Hangi siyasi görüşten olursa olsun, eserlerini okuyanların kendilerine itiraf edemediği duygularına tercüman olmuş, ona karşı olanların bile mücadelesini gizli hayranlıkla izlemelerine neden olmuştur. Umuda ve mücadeleye dair şu sözlerini çoğumuz biliriz.

Bazen önemli olmamalı gidecek olan ya da gelmeyen
Çünkü bazen, başlaman gerekir, her şeye yeniden.

Nazım Hikmet babası ile annesinin boşanmaları ile hayatında ilk trajedisini yaşamış, annesine yazdığı ihtar mektubu ile kendini onlara hep hasret düşürerek bir anlamda onları cezalandırmıştır da. Hayatının ilk aşkı olan annesini, aslında hep ruhunda arayarak, çoğu şiirinde tamamlanamamanın en tamamlanmış hâlini ortaya koymuş, çocuk saflığında bütünleşme özlemlerini de sunmuştur okuyucularına. Şu şiir bu duyguyu yansıtanlardan biridir aslında,

BENCE ŞİMDİ SENDE HERKES GİBİSİN

Gözlerim önünde aşkı seçmiyor

Onlardan kalbime sevda geçmiyor

Ben yordum ruhumu biraz da sen yor Nazım Hikmet'in vatan, doğa, kadın aşkı, çocuklara sunduğu masallar ve masalsi hikayelerle de taçlanmış, yazdığı kitaplar, çocuk dünyasının yetişkin gözünden hâllerini ortaya koymada da başarılı olmuştur. Gülünç hâller, alaycı sözler, ufak kandırmacalarla çocuk dünyasının saf, anlaşılmaz ve özgür hâllerini ortaya sererken, sanki yetişkinlerin kurban durumuna düştüklerinde gösterilen katı bakış açısı ile de okuyucu gözünden bilinçli olmayan ve dolaylı tezatlık oluşturmuştur. Bir diğer büyük hasreti kendi oğlu Mehmet, bu mizahtan ve ilhamdan yaşarken çok faydalanamamış olsa gerek, onun çocukluğu babasının, vatan haini iftiraları ile geçmiş, Nazım hiç tanımadığı çocuklara ve çocukluklara romanları ile dokunurken, oğluna dokunamamanın üzüntüsü ile yaşamını geçirmek zorunda

Nazım Hikmet'in vatan, doğa, kadın aşkı, çocuklara sunduğu masallar ve masalsı hikayelerle de taçlanmış, yazdığı kitaplar, çocuk dünyasının yetişkin gözünden hâllerini ortaya koymada da başarılı olmuştur. Gülünç hâller, alaycı sözler, ufak kandırmacalarla çocuk dünyasının saf, anlaşılmaz ve özgür hâllerini ortaya sererken, sanki yetişkinlerin kurban durumuna düştüklerinde gösterilen katı bakış açısı ile de okuyucu gözünden bilinçli olmayan ve dolaylı tezatlık oluşturmuştur.

Bir diğer büyük hasreti kendi oğlu Mehmet, bu mi-zahtan ve ilhamdan yaşarken çok faydalanamamış olsa gerek, onun çocukluğu babasının, vatan haini iftiraları ile geçmiş, Nazım hiç tanımadığı çocuklara ve çocukluklara romanları ile dokunurken, oğluna dokunamamanın üzüntüsü ile yaşamını geçirmek zorunda kalmıştır. Çok önemli bir şiiri olan "Benim Oğlan Fotoğraflarda Büyüyor" şiirinde dizelerindeki büyük yası, oğlunu, kendini ve İstanbul'u birbirinden ayıramayacak kadar birbirine bağlı, bir o kadar da özlem duygusuna bağımlı olmanın izleri ile birlikte vermekteydi okuyucularına.

BENİM OĞLAN FOTOĞRAFLARDA BÜYÜYOR

İçimde acısı var yemişi koparılmış bir dalın
Gitmez gözümden hayali Haliçe inen yolun
İki gözlü bir bıçaktır yüreğime saplanmış
Evlad hasretiyle hasreti İstanbul'un.

Ayrılık dayanılır gibi değil mi?

Bize pek mi müthiş geliyor kendi kaderimiz?

El âleme haset mi ediyoruz?

El âlemin babası İstanbul'da hapiste

El âlemin oğlunu asmak istiyorlar.

Yol ortasında güpegündüz

Bense burada rüzgar gibi bir halk türküsü gibi hürüm,

Sen oradasın yavrum ama asılamayacak kadar küçüksün henüz

El âlemin oğlu katil olmasın, el âlemin babası ölmesin

Eve ekmekle uçurtma getirsin diye, orda onlar aldı göze ipi

İnsanlar, iyi insanlar,

Seslenin dünyanın dört köşesinden

"Dur!" deyin cellat geçirmesin ipi.

Belki eve uçurtma ve ekmek getiremedi ama Nazım Hikmet her duygunun anahtarını insanlarla sakınmadan ve samimiyetle paylaştı. Hayatını şiirler, şiirlerini de kendi hayatı olduğu gibi yansıttı.

Bu iç içe geçmişlik, dalgalanmaları, durulmaları, hiç boşa geçirilmemiş bir yaşam kendi çok sevdiği memleketinde sona ermesinde onu anlayan, eserlerini özümseyenler evrensel bir kucaklamayla göğsünü Nazım Hikmet'e hep açtı. Kıymeti çok bilinenlerden olacağına emin bir okuyucu kitlesi hep onunla birlikte olacaktır.

Şehnaz ORHAN

Farkındalık yaratmak için çıktıkları bu yolda,

İnsanların yüreğine girerek,

Kitapların geleceğimiz olduğu bilinciyle

İyiliği dürüstlikle yayarak,

Renk katarak hayata ve insanlara

Pes etmeden azimle

El ele verip yan yana durarak

Ruhlara dokunarak, fikirlerini paylaşan

En önemlisi samimiyetle

Sesini duyurmak isteyen herkese

Tüm gençlere ve kendisini genç hissedenlere selam olsun...

Fatma Senar ÇETİNKAYA

NASILSIN

Sürekli, sık sık aralıklarla “Nasılsın” diyenlere bir çift sözüm var: Senin için bir önceki iyiliğimle aynı seyirdeyim.

Bu lafın var olma süreci, gerçek bir hayattan uyarlanmıştır. Benim çevrem çok kalabalıktır. Hiçbir şey yapmaktan canı sıkılan insanların yine hiçbir şey yapmamaya devam etmesi gibi ironiktir “Nasılsın” demeler.

alıktır. Arkadaşım, dostum, beni seven olduğunu söyleyeni çoktur. Lakin ben kendimi bildim bileli yalnızımdır ve tek başınlığımda da başarıya ulaştığıma inanıyorum. Yalnızlığıma rağmen “Nasılsın” diyenim çok olmuştur.

Farkında mısınız, nasılsın sözünün sonunda soru işareti yok. Çünkü bu söz bir soru değildir, selamlaşmanın bir parçasıdır. “Merhaba, nasılsın, görüşürüz,” sözlerinin içleri boştur, anlam yüklemeyin. Ben anlam yükleyip sahiden cevaplamaya kalktığımda garipsendim ve hatta “Görüşürüz”den sonra randevulaşmaya çalıştığımda telaşa ne yapacaklarını bilemeyen insanlar gördüm.

Birileri size, “Nasılsın” dediğinde otomatik olarak “İyiyim” deyip aslında hiçbir değer alışverişi olmadığını kimsenin fark etmiyor oluşuna şaşkınlığım.

Bu farkındalığı paylaşmaya kalktığımda da yadırgandım, sanki koskoca toplumun kalıp yargılarına balyoz indirmişim gibi suçlandım. Gerçekten de nasıl olduğumuzu kimsenin sormuyor olduğunun farkında değil. “Nasılsın” kelimesi çoktan yozlaşmış, yeşertmek çok zor.

Bugün, saat iki ila dört civarında telefonda konuştuğum biri, bana akşam vakti tekrardan “Nasılsın” dediğinde de yadırgadım. Bunu da çok sıklıkta yaşıyorum. Aynı gün içinde defalarca “Nasılsın” diyenlerim var. Saatler önceki iyiliğim aynı seyirde devam ediyor, dediğimde laf sokmuş oluyorum. Kırılan da var, aman Rabia işte, yine Rabialık yaptı diyen de. Aslında kendimi zor tutuyorum bu saçmalık içinde. Sen de nasıl olduğunu deyiver madem sürekli iyiyim demek istiyorsun, diyenler çıkıyor, yine çıkacaktır da. Onu da denedim. “İyi değilim,” veya

“Hastayım,” ya da “Kendimi çok kötü hissediyorum,” diyebildiğim içimden taşıdığım zamanlar oldu. Karşılığında ise “Hımm...” “İyiydin, ne oldu ki şimdi durduk yere?” ya da “Bir şey olmaz, geçer,” gibi ruhsuz, umursamaz tepkiler aldım. Çünkü insanlar gerçekten de birbirlerine nasıl olduklarını sormuyorlardı. Sormadıkları sorunun cevabı da havada kalır. Tutan olmaz, duyan olmaz.

Canı sıkılanların birbirine yazdıkları, seslendikleri bu sözün, içi dolu olsaydı belki birbirimize işte o zaman derman olabilirdik. Birbirimize belki o zaman arkadaş, dost, seven olabilirdik. Ben arada yapıyorum bunu: “Nasılsın?” diyorum, ben dediğimde insanlar anlıyorlar onların nasıl olduğunu sorduğumu. Patır patır dökülmeye, anlatmaya başlıyorlar. Öyle taşıyorlar ki sanki yıllardır onlara “Nasılsın?” diyen olmamış gibi hep bu anı beklemiş gibi... En son anlatımları bittiğinde öyle derin iç çekiyorlar ve rahatlıyorlar ki... Bu rahatlık onları hafif bir sarhoşluğa bile götürüyor diyebilirim. Resmen bir insanın birkaç dakikada dirilişine, canlanışına, yeşermesine şahit oluyorum. Bu bana hem mutluluk veriyor hem de acı. Birine destek olmak güzel hissettiriyor lakin birilerinin, çokça birilerinin birbirlerini hiç umursamıyor oluşunu görüşlerim ise hüzünlendiriyor.

Oysa ne kadar basit şeyleri es geçerek ne kadar büyük yüklerin taşınmasına şahit oluyormuşuz. Sık sık “Nasılsın” demek yerine nadiren “Nasılsın?” diyenlerimizin ve dediklerimizin olması dileğiyle... Ee, nasılsın?

Rabia KAÇMAZ

İKİ ÇİFT TEKERLEK

Sabah uyanınca pencereye koşup gökyüzüne baktım. Güneşli bir gün geçirmek istiyordum. Aman Tanrı'm gri bulutlar isteğime inat gökyüzüne kaplamakla kalmamış, tane tane değil de bir anda yeryüzüne ulaşmaya çalışıyordu sanki.

Yağmurlu günleri sadece kitap okuyacağım zamanlarda severim ama okula gitmek için pek iç açıcı değil. Her zaman okula gitmeden önce kendime pozitif enerji yüklemesi yapmam gerekiyor. Özel Eğitim Öğretmenliği yapmak gerçekten özel bir şey, sadece eğitim vermek değil bizimkisi, gülen bir yüze ihtiyacı olan veli ve öğrenciler seni bekliyor. Onları kucaklamak, sevildiklerini hissettirmek, "Yanınızdayım, yalnız değilsiniz!" demek ve bir parça öğrencide ilerleme kaydedince o ailelerin gözündeki umudu sevinci görmenin beni nasıl bir ruh hâline soktuğunu anlatabilseydim keşke. Söyleyecek çok söz var ama söyleyemiyorum ki nasıl anlatabilirim "Çocuğum konuşacak mı?" sorusunu soran bir annenin bakışını, gözleri dudaklarımdan çıkacak evetin ya da hayırın, o an bu sözcüklerin o insan için neler ifade ettiğini...

-Aferin güzel oğlum küplerle çok güzel kule yaptın. Şimdi bir ödülü hak ettin. Ne istersin?

- Senden bir şey isteyeceğim öğretmenim.

- Tabii isteyebilirsin.

- Bana bisiklet alır mısın?

Gözlerine baktım. İstem dışı tekerlekli sandalyesine gözüm kaydı.

- Başka bir şey de olabilir, hadi başka bir şey düşünelim. Hımm ne olabilir?

- Hayır bisiklet olsun, ben büyüyünce bisiklete bineceğim.

Bu durumun geçici olduğunu düşünüyordu. İçindeki o güzel umudunu beslemeyi, sulayıp büyütmeyi, inancını yüceltmeyi öyle çok isterdim ki. Bu mesleği yapanlar bilir. Çoğu zaman susmak en iyi seçenek oluyor ve o sözün bittiği yeri ne çok meşgul ediyorum. Bakın yine söz söyleyemiyorum, anlatamıyorum.

Bizi bitiren iki çift tekerlekti biri bisiklet diğeri tekerlekli sandalye!

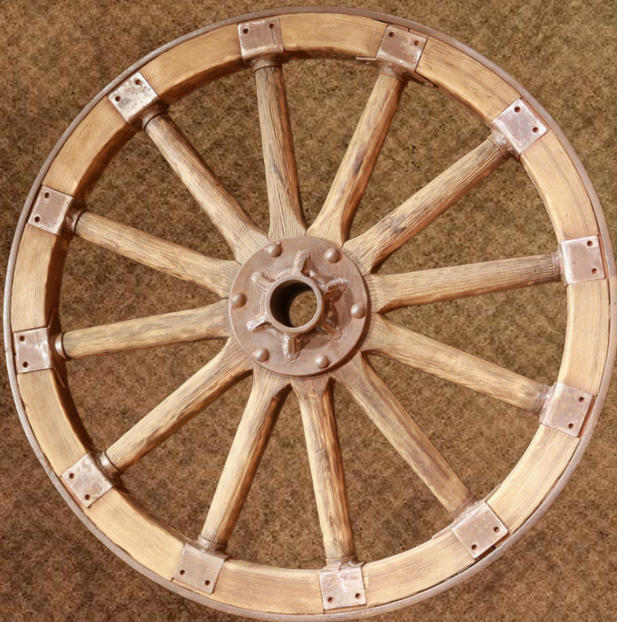
Pencereye yaklaşıp " Bak nasıl da güzel yağmur yağıyor birlikte seyredelim mi?"

Cama vuran yağmur damlaları, teşekkürler sessizliğimi doldurdunuz. İnce ince yüreğime damladınız.

Hızlıca cama vuran yağmur damlası nasıl da usulca aşağıya süzülüyorsun, benim için ağlıyorsun. Teşekkürler....

Ben anlatamıyorum yağmur damlası sen anlat bize. Hadi anlat bize ya da bir şarkı söyle. Usul usul ak yüreğimize. Güzel bir melodi çal. Kurtar bizi bu cehennem ızdırabından. Bir parça güneşe izin ver lütfen. Yağmaya devam et. Güneş ışınlarıyla birleş. Bir gökkuşağı yarat bize, parlasın. Yedi kuşakta gri olmasın. Sevginin her şeyi iyileştireceğini söyle hadi söyle lütfen. Bize, karanlığa ışık tutmayı öğret. Şeffaflığındaki gerçek güzelliği, hayatın gerçekliğine de ver lütfen.

Elif GÜZEL

ÇOCUKÇA

Ooo piti piti karamela sepeti terazi lastik jimnastik biz size geldik bitlendik. Dik dik dik en son dersimiz matematik. Sona kalan dona kalır. Topu yakaladım istop. Hadi! Yakar top oynayalım. Oyundan oyuna, duygudan duyguya geçişin kolay ve gıdıklayıcı olduğu çağlar. Çocukluk çağlarımız. Kıymet nedir? Neye verilir, nasıl gösterilir? Bir çocuğa kıymet nasıl biçilir? Tüm bu soruların cevabı yok aslında. Çocuk dediğin sadece sevilir. Bir mücevhere kıymet biçebilmek için işlenmesi lazım gelir. Çocuk ham bir mücevherdir. Hepsi birbirinden güzel, birbirinden özel. Ne hoş bir lütuftur ki her insan o çocukluğu tadar. Tüm samimiyetiy-le etrafa gülücükler saçan, düştüğünde kalkıp ağlamaya devam eden ve bir öpücükle acısını unutuveren, o sevgi yumağı: Çocuk. Herkesin içindeki şifa dili: Çocukluk.

Sabırsızlığıyla reklamı yapılan ancak durup düşününce en sabırlı varlık olan çocuklar. Nasıl mı? Bir işe girince hemen sonuç alabilmek için çırpınan biz yetişkinler, kendimizi çok sabırlı görürken. Daha 3-5 belki 10 yıldır dünyada olan küçük hanım ve beyleri sabırsız ve şımarık buluyoruz. Empati duygumuzu, çocuk olmamışız gibi kuruyor; kendi onaylanma duygumuzu doyurmaya çalışıyoruz. İşte bu yüzden şimdi derin bir nefes alıp o sokakta tüm mahalle çocuklarının toplandığı zamanları hatırlasak. Huzurlu bir gülümseme oluşuvermez mi yüzümüzde? Misal deseniz ki "Ben çocukluğumu yaşayamadım, vay efendim ben köyde büyüdüm, yok canım benim öyle anlarım." İyi düşünün derim. Çünkü köyde büyüyenin çevresi az olanın, çalışmak zorunda kalanın da muhakkak anıları var. Köy çocukları özgürce ve sorumlulukla büyüyüp aslında şehir çocuğundan da çok gezip eğleniyor. Çalışarak büyü-yende beş yaşında başlamıyor o işlere ki öyle olsa bile muhakkak var o ışık biliyorum.

İşin özeti şu bence; çocukluk insanın cüzdanındaki şans parası, kalbindeki en süslü, en tarz köşesi. Güzel olansa herkes için öyle olabiliyor olması. Her duygusuyla kendi varlığını belli eden, çakmak çakmak gözleri olan varlıktır çocuk. Mükemmel bir bahçede, çok iyi bir bahçıvanla yetişmesine gerek yok. Çünkü hayal gücü kuvvetli bir çocuk; o bahçeden çıkıp gökyüzünde uçabileceğini bilir. Ve sabırla uçmayı öğrenir. Siz onu uçarken görene kadar inanamayabilirsiniz.

Ama yine ilk ben yakalandım. Küçüğüm diye oluyor tüm bunlar biliyorum. Ben de Hilmi abi çok yetenekli ve tüm oyunlarda iyi olacağım. Büyüyünce Sinan abi gibi olacağım. Okulda çok başarılı ve mühendis olacak. Hem "Akıllı ve zeki insanlar oyunlarda da kendilerini belli eder." dedi annem bana.

... gibi bir çok beğeni cümleleri ile rol modellerini belirler çocuklar. Ve günün sonunda çoğu dedikleri gibi olurlar. Nereden bu kadar emin olduğumu sorarsanız da kendimden. Çevremde olan bitenlerden. Bir yol için önce niyet koyar sonra ilerlersiniz. Bir çocuk o yolu önce sever sonra kendi yürür. Kendilerinden beklenmeyen olgunluk ve sabırla yürürler hem de. Şimdilerdeki anı yaşamak dedikleri çocukların doğa hâlidir. Onlar olduğu gibi yaşarlar hayatı duyguları ve deneyimlerini. Süslemeden ve yalın haliyle. Elbet büyürlerken her şey planladıkları gibi gitmeyecek ama iyi bir oyuncu olmuş her çocuk hayatla baş etmeyi ve hayallerini gerçekleştirmeyi her şeye rağmen başaracaktır. Çünkü iyi ve kabiliyetli birer birey olmak için gerekli donanımları temelden kazanmış olacaktadırlar. Mahallesi çalgıcılarla dolu bir çocuğun iyi bir müzik kulağının olması sadece tesadüfi bir

ÇOCUK RUHU İLE RESİM YAPMAK

Çocuk; küçük korunmaya muhtaç insan. 18 yaşından küçük her birey çocuk. Ve çocuklar için her şey ayrı. Kanunlar, okullar, sinemalar, tiyatrolar, hastaneler, yiyecekler, oyunlar, oyuncaklar vs. Çünkü onların fiziksel, duygusal, ruhsal gelişimleri, yetişkinlere göre farklılık gösteriyor. Bu nedenle kategorize edilmiş, bu alanlarda uzmanlaşmış. Tıp alanında olduğu gibi çocuk doktoru, çocuk psikoloğu, çocuk gelişim uzmanı ve daha birçokları. Hatta polis birimlerinde Çocuk Şube Müdürlükleri dahi var. Amaç, polisin çocuklara yönelik yürüteceği hizmetleri çocuklar için özel eğitim almış polislerle yürütmek. Bunların hepsinde temel prensip “Çocuğun Yararının” gözetilmesidir.

Ama asıl çocuk denilince; şu an aklımıza hemen savaş ve çatışma bölgelerindeki çocuklar geliyor. Çünkü en çok mağdur olan onlar. Her gün televizyonlarda görüyoruz. Haberlerde gördüm. Ukrayna’da bir çocuk “Ukraynalı çocuklar size sesleniyor. Ordunuzu geri çekin.” diye sesleniyordu masmavi gözleriyle anlamlı anlamlı.. Cicerò’nun “En haksız barışı en adil savaşa tercih ederim” sözü sanırım bu günlerin en önemli sözü olmalı. O çağrıyı yapan, masmavi gözlü çocuk günümüzün Cicerò’su. M.Ö. 1’inci Yüzyılda yaşamış olan Cicerò M.S. 21’inci Yüzyılda Ukraynalı çocukta vücut bulmuş. Aradan 22 asır geçmiş olmasına rağmen halen bu büyük çağrı, dün olduğu gibi bugün de farklı farklı coğrafyada farklı farklı yerlerde hâlen dillerde.

2015 yılında Aylan Bebek’te savaştan kaçan Suriyeli göçmenlerin sembolü olmuştu. Kos adasına gitmek için lastik botun batması sonucu kıyıya çansız bedeni vuran Aylan bebek. Sığınaktan seslenen Ukraynalı küçük kızın sesi “Ukraynalı çocuklar size sesleniyor. Ordunuzu geri çekin.” çığılığı, Cicerò’nun sözü gibi. Çocuklara öğreteceğimiz şeyler olduğu kadar onlardan öğreneceğimizde birçok şey var.

Hiç unutamıyorum oğlum henüz ortaokulda, bir terör olayı oldu ve ailece olayın hüznünü yaşarken, siz ne düşünüyorsunuz demiştim. Oğlum çocuk yaşta televizyonda gördüğü eli silahlı çocuğu görünce “Onun benim gibi okulda olması gerekirken elinde silah dağda ne işi var?” diyerek, o çocuğun dağda elinde silahla değil okulda olması gerektiğini ne güzel ifade etmişti. Hatta Amerika’da sokakta okul saatinde okul çağında olan çocuk görünce polisin çocuğun neden okulda olmadığını araştırdığını duymuştum.

Nâzım Hikmet’te İkinci Dünya Savaşı’nı yaşadığı, birçok savaş ve ölüme tanık olduğu ve bir umut olması için, çocukları gelecek gördüğü ve umudumuz oldukları için şöyle demiş:

Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir ekmek somunu gibi
Hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
Bir günlükte olsa öğrensin dünya arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı alacak elimizden,
Ölümsüz ağaçlar dikecekler

Bir ressam tanıdığımın atölyesine gitmiştim. Atölyede, bir ressamın kendisinin birde çocukların atölyesi vardı. Çocukların atölyesine girip duvardaki resimlere bakınca içiniz açılıyor, içiniz ısınıyordu. Renkler o kadar güzeldi ki. Ressamın atölyesindeki renkler çocukların resimlerinin renkleri gibi değildi. Bunu sorduğumda bana; “Her ressam çocuk ruhu ile resim yapmak ister, yapanlar Picasso olur. Çünkü yaşananlar sizin fırçanızı, renklerinizi etkiler; siz gökyüzünü mavi çizersiniz ama çocuk her renk çizebilir.” demişti. İşte çocukların dünyası rengârenk. O rengârenk dünyadan bizim de alacağımız çok güzel renkler var. Saflık, samimiyet, dürüstlük, barış, oyun, arkadaşlık, dostluk ile kardeşçe ve birlikte yaşamak gibi birçok. La Vita é Bella filmi tam da bugünlerin atmosferine uygun bir film. Umudu ve yaşama sevincini anlatıyor. Filmin beni en çok etkileyen tarafı bir babanın; savaşı, korkunç şartları çocuğuna bir oyun gibi sunması ve savaşın çocuğun üzerinde yarattığı psikolojik baskıyı önlemek için yaptığı türlü türlü oyunlar ve komiklikler. Suriye’de bir baba da kızı Selva’ya aynısını yapmış ve bombaların patlamalarını havai fişek gibi sunup oyun olduğunu söylemiş ve çocuğunu korumaya çalışmıştı. Kısaca; “Ne gerek var tüm bunlara çocukları korkutmaya ve onlara travma yaşatmaya! Neyi paylaşamadınız şu dünyada?” diye basit bir soru sorası geliyor insanın. Çok stratejik, askeri, politik sorulara gerek yok. Basit ve yalın. Ne gerek vardı çocukları korkutmaya? Neyi paylaşamadınız?

Ben de çocukluğumda, 1970’li yıllarda, yaşadığım mahallede birçok terör olayına tanıklık ettim. Çok silahlı çatışma gördüm, top oynarken arasında kaldım. Şimdi geçmişe baktığımda ne kötü günlerdi diyorum. Başka söze gerek yok “kötü” idi.

Nâzım’ın dediği gibi; “Dünyayı bir günlüğüne çocuklara verin öğrensin dünya arkadaşlığı.” Aynı 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nda olduğu gibi. Sembolik de olsa, bir günlüğüne yönetimde olsunlar,

Mehmet Ali KEŞKİNKİLİÇ

UÇUŞAN KELİMELELER

Tembellik iyice içine işlemiştir. Sabahtan akşama kadar evinin denize bakan penceresinin önünde oturuyor, sahilde gezinen, balık tutan, uzaklara dalıp hayal kuran, arkadaşlarıyla ense tokat şaka-laşan hatta kestane ve kâğıt helva satan insanları izliyor, zihinlerinden neler geçiyor, nerede yaşıyorlar, bugüne kadar neler yaşamışlar tahmin etmeye çalışıyordu. Bazen kendi kendine birtakım isimler mırıldanıyor, tam olarak anlayamadığımı söylediğimde, “Sana demedim,” diyordu. Bana söylemediyse kiminle konuşuyordu bu kadın? Bir insan sabahtan akşama kadar pencere önünde vakit geçirebilir miydi?

Simay Hanım öyle biriydi işte. Fazla konuşmazdı. Benden bir kahve yapmamı, yanına da sürahi büyüklüğündeki bardağıyla su getirmemi ister, sonra saatlerce cam kenarında boğazı, denizi, karşı kıyıyı, insanları, kuşları, kedileri izler; ardından odasına geçer tıkır tıkır bir şeyler yazardı. Simay Hanım, evet bir yazardı. Yazdıklarını ben okumazdım ama öyle çok okunan meşhur bir yazar da sayılmazdı.

Son günlerde bu klasikleşmiş ritüellerinde ufak bir değişiklik yapmaya başladı. Kıyı seyirciliğine her zamankinden yarım saat erken başlıyor, kahvesini büyük fincanda istiyordu. Ve sahilde zaman zaman yürüyen zaman zamansa oturup boş boş karşı tarafı izleyen, omzunda yünden kırmızı bir şal bulunan, uzun boylu, kahverengi paltolu kıızı büyük bir dikkatle gözlüyor, kızın görüntüden çıkmasıyla Simay Hanım'ın da seyircilik mesaisi bitiyor, her zamanki gibi odasına çekiliyor ve yazı mesaisi başlıyordu.

Günden güne kırmızı şallı kız benim de dikkatimi çekmeye başladı. Aksatmadan her gün görüş açımızdan geçiyor, oturduğunda da illa ki aynı banka oturuyordu. Hâlinde bir başkalık bir tuhaflık vardı. Ben bile bu kadarını fark ettiysem, insan gözlemciliğini tembellik noktasına taşımış Simay Hanım kim bilir o kızda neler görüyordu.

Ben bu evde çalışmaya başlayalı çok uzun zaman olmadı. İki yıl kadar geçmiş olmalı. İlk geldiğimde Simay Hanım bu kadar atalet sahibi biri değildi. Gündüzleri düzenli sporunu yapar, o sergi senin bu konferans benim gezer, arkadaşlarıyla çay toplantıları gibi gidilmedik yer bırakmaz, akşamları da odasına çekilir, yazmaya koyulurdu. Ama altı ay önce oldu ne olduysa ki ben de bilmiyorum, ardından eve kapandı. Sergileri konserleri, konferansları boş verdi. Arkadaşlarıyla bile tek tük görüşür oldu. Böyle cam önünde insanları izleyen, pasif bir seyircilik haline büründü. Eskisi gibi söyleşi davetleri de almıyor, aldıklarını da reddediyordu. Ya seyrediyor ya yazıyor ya da okuyordu.

Bugün kahvesiyle birlikte suyunu bırakmak üzere yanına yaklaştığımda, aramızda sohbet etmek istiyor gibi bir bakışma yaşandı. Benimle konuşmak pek âdeti değildi. Sadece yapılacaklar ve programı hakkında isterse konuşurdu. Tabii artık eve kapandığı ve program falan yapmadığı için fazla konuşmasına da gerek kalmıyordu.

- Bahar, sen de görüyor musun?
- Neyi görüyor muyum Simay Hanım?
- Şu omzunda kırmızı şal olan kıızı!
- Evet, görüyorum.
- Sence de onda bir tuhaflık yok mu?

- Buraya sık sık gelmesi benim de dikkatimi çekti. Öylece geziniyor, belki biraz oturuyor, sonra da dalgın bir yürüyüşle çekip gidiyor. Dikkatimi çeken bunlar.
- Hayır, onu demiyorum. Kafasına bak, hatta kafasının üstündekilere...
- Kafasına bere takmış, onun üstünde de ponpon var.
- Gökyüzüne yükselen şu şeyleri görmüyor musun?
- Gökyüzünde martılar var, başka yükselen bir şey göremiyorum Simay Hanım.
- Demek görmüyorsun. Şimdi bir daha bak, hâlâ görmüyor musun?
- Hayır, görmüyorum.

Cılız bir sesle, "Benim gördüklerim ne o zaman?" dedi. Biraz endişelenmişim doğrusu. Görebildiğim tek şey yükselip alçalan kuşlardı. Yanından ayrılıp işlerime geri döndüm. Benden sonra kırmızılı kızın sahilden ayrılmasını beklemeden, o da hızla odasına çekildi. Merak içindeydim doğrusu, ne görmüş olabilir diye kendimce tahminler yürütüyor bir yandan da akıl sağlığı konusunda kaygılanıyordum.

O gün saatlerce odasından çıkmadı. Ertesi gün yine aynı saatte camın kenarına kurulduğunda, üstünde dış kıyafetleri vardı. Benden çay, kahve ya da su istemedi. Belli ki dışarı çıkacak, diye düşündüm. Bir süre sonra, "Ben çıkıyorum, ne zaman gelirim belli olmaz" dedi ve hızla evden ayrıldı. Ardından baktığımda kırmızılı kızın gelmiş olduğunu, onun yanına doğru gittiğini gördüm. Merak içinde kalmıştım. Odasına girdim. Bilgisayarının yanında yığılı hâlde duran kağıtlara baktım. İçim okuma isteğiyle dolmuştu. Bir yandan bunu yapmamam gerektiğini biliyor, bir yandan da onun için endişelendiğimden ne olup bittiğini anlamak istiyordum. Daha fazla dayanamadım ve okumaya başladım. Yazılanlarda son sayfaya kadar endişe verici bir ifade göremedim. Ama son sayfa... Kırmızı yün şalıyla geldiği sahil kenarında derin düşüncelere dalan kızın başından bir süre sonra yükselerek uçuşan kelimeler görmeye başlamıştım. Öyle ki hiçbir kelimenin hiçbir harfi bir başkasıyla karışmıyordu. Bir kitabın baskıdan çıkan kağıtları gibi kızın başından son sürat yeni kelimeler havalanıyor, göğe doğru yükseliyor sonra bulutların arasında kayıplara karışıyordu. Her bir kelime biricikti. Sadece bir kez ortaya çıkıyor ve yükselip kayboluyordu. Biri hariç! O kelime diğer kelimelerle birlikte tekrar ortaya çıkıyor, kayboldukça yeniden türüyordu. YARIN...

Neden yarın? Bu kelimenin böyle defalarca kendini tekrar etmesinin bir anlamı olmalıydı. Bu manayı öğrenmek için sabırsızlanmıştım. Artık daha fazla bekleyemezdim. Gidip onunla konuşmalı bu işin sırrını öğrenmeliydim. Ancak bunun için sabahı beklemek zorundaydım. Ertesi gün kız aynı noktaya tekrar geldiğinde yanına gidecek, onunla konuşacaktım. Kelimeler, ardına düşmek istediğim yegâne şeydi. Ancak bunun için yarın olmalıydı.

9 Mart, 2022

Rukiye BAŞTÜRK

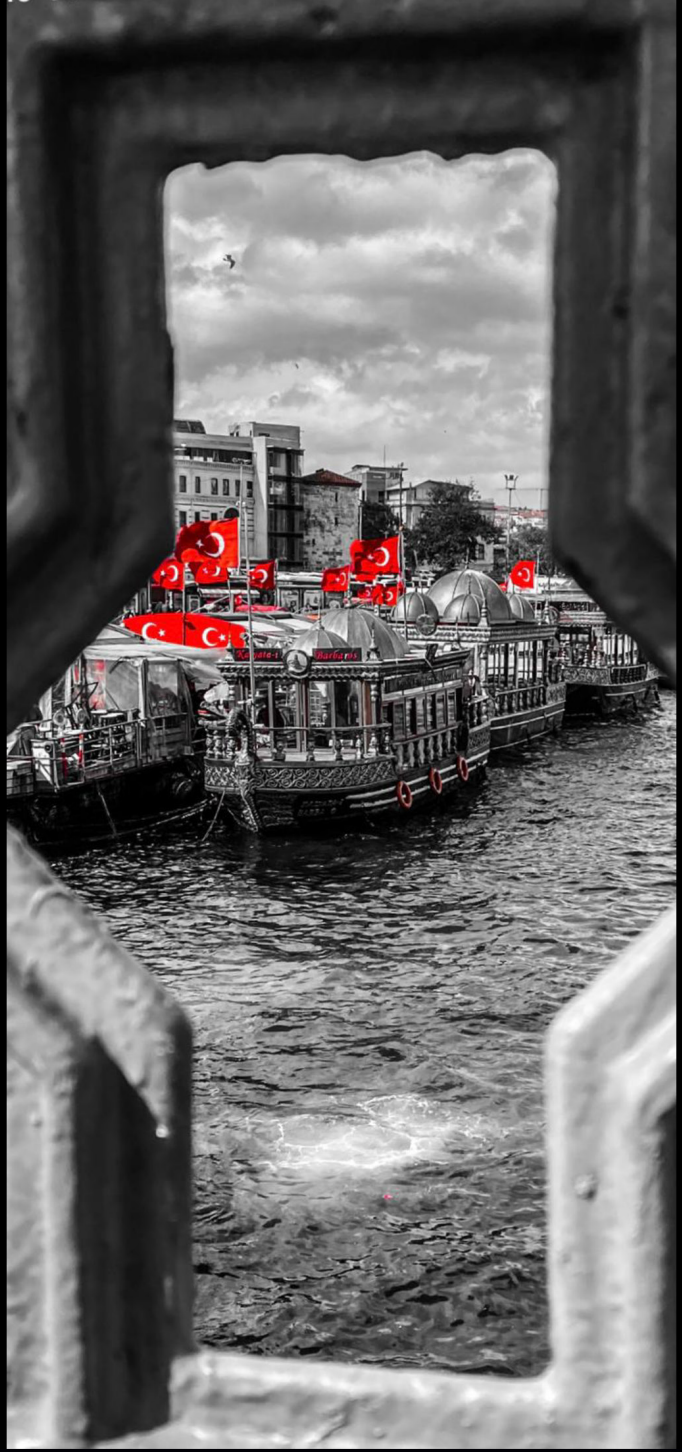

Büşra AYRANCIOĞLU

Beyda TOPAN

Esin BAĞLI

>Şüheda BİCE

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **28 okula** ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

 Geleceğimiz Kitapta

 @geleceğimizkitapta

-Ne yapıyorsun evlat?
+Bence kral son yarışını bitirebilmeli.
-Az önce Piston Kupası'nı kaybettiğinin farkında mısın?
+Tanıdığım eski bir yarış arabası bana şöyle demişti:"Kupa dediğin boş bir kasedir."

Arabalar

" Evet, geçmiş can acıtır. Ama ya geçmişinden kaçarsın, ya da ondan bir şeyler öğrenirsin. "

Rafiki - Aslan Kral

" Asla geçmişe bakmam hayatım. Şu ana odaklanmamı engelliyor. "

Eđna Mode - İnanılmaz Aile

" Macera dışarıda bir yerde! "

Ellie - Yukarı Bak